

การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุฑามาศ พวงจันทร์ตะ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้
(ประถมศึกษา)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ธันวาคม 2560

การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุฑามาศ พวงจันทร์ตะ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้
(ประถมศึกษา)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ธันวาคม 2560

การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน ทดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุฑามาศ พวงจันทร์ดี

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้ (ประถมศึกษา)

คณะกรรมการสอบ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.กาญจน์นัทร บัญญาโกญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ หาญวงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ หาญวงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ วโรตมะวิษณุ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วโรตมะวิษณุ)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

15 ธันวาคม 2560

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ หาญวงศ์ และรองศาสตราจารย์วิภา วโรตมะวิชญ์ คณะกรรมการที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเป็นอย่างดี จนการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.กาญจน์ภัทร ปัญญาโกญ ประธานกรรมการสอบที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการค้นคว้าแบบอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการเรียนรู้ แขนงวิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิประสาทวิชา ความรู้ ชี้แนะ และให้คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา และขอใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง อำเภอแม่อาว จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยเหลือผู้ศึกษาได้ศึกษาจนสำเร็จดังปรารถนา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

จุฬามาศ พวงจันทร์ตะ

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้เขียน นางสาวจุฑามาศ พวงจันทร์ดี

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการเรียนรู้)

แขนงวิชา ประถมศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ หาญวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ วโรตมะวิชญ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อเปรียบเทียบ ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อ สิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน เวลา 10 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดทักษะ การอ่าน คติวิเคราะห์ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 40 ข้อ โดยนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 10 ชั่วโมง

2. นักเรียนมีทักษะการอ่านคติวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สูงกว่าก่อน การจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.50 และนักเรียนผ่านเกณฑ์ความ แตกต่างร้อยละ 25 คิดเป็นร้อยละ 80.00

Independent Study Title Using Printed Materials to Develop the Reading with Analytical Thinking Skills of Grade 6 Students

Author Mrs. Jutamas Puangjantah

Degree Master of Education (Curriculum, Teaching, and Learning Technology)

Concentration Area Elementary Education

Advisory Committee Asst. Prof. Dr. Uraiwan Hanwong Advisor
Assoc. Prof. Weena Warotamawich Co- advisor

ABSTRACT

This independent study aims to develop the learning plans for reading skills. Analyze by using Printed Materials for Grade 6 students and to compare the students' reading and critical thinking skills before and after learning that is teach by the media. The target group used in this study was the Grade 6 students in the first semester of academic year 2560. Ban Huai Muang School The results of the study were as follows. A study of the use of printed media to improve the reading comprehension skills of Grade 6 students in the 5 th graders at 10 hours. Analyze the choice of 4 options, 40 items, with the average score and percentage.

The results of this study were as follow:

1. Have a plan for managing learning, reading, thinking and analysis skills using print media for students. There are 5 plans, 2 hours each, total 10 hours.

2. Students have analytical thinking skills after learning management. Using printed materials Higher than before learning management. Using printed materials The average score was 76.50%, and the students passed the criterion of difference of 25% or 80.00%.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	5
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	5
ทฤษฎีและเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทย	8
การอ่านคิดวิเคราะห์	10
สื่อสิ่งพิมพ์	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	30
ขอบเขตเนื้อหา	30
กลุ่มเป้าหมาย	30
เครื่องมือที่ใช้	30
การสร้างเครื่องมือ	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	38
สรุปผลการศึกษา	38
อภิปรายผล	39
ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	47
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	48
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้	50
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์	59
ภาคผนวก ง ผลการสอบทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์หลังเรียน	63
ภาคผนวก จ ตารางสรุปผลความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์	65
ประวัติผู้วิจัย	68

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	35
4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์	36
4.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนที่ได้รับการ สอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกเป็นรายด้าน	37

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารปัจจุบันยังต้องอาศัยการอ่านเป็นหลักสำคัญในการติดต่อสื่อสาร ความรู้ เรื่องราว และประสบการณ์การอ่านช่วยให้เราติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายได้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลสื่อสารต่างๆ ที่มีหลากหลายทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้นหากต้องการที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ทั่วโลกได้ ต้องอาศัยความรู้ และประสบการณ์จากการอ่านให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากประโยชน์จากการอ่านมีมากมาย เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิต การอ่านจะได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงจำเป็นจะต้องรู้ถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านด้วย อ่านแล้วต้องสามารถแยกแยะ คิดพิจารณา จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วน การอ่านแบบนี้จึงจะทำให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่าน เพื่อสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ชานะ บุษาสุข (2545, หน้า 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคสังคมปัจจุบัน การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ ความคิด ข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้ที่อ่านมีโอกาสได้ศึกษาตลอดชีวิต และจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโลกปัจจุบัน แนวความคิดดังกล่าวข้างต้นได้สอดคล้องกับความคิดเห็นของดวงรัตน์ คูหะเจริญ (อ้างในจุฑารัตน์ ปัญญา, 2550, หน้า 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านหนังสือเป็นสิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านเป็นการพัฒนาสติปัญญา ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านเป็นพิเศษย่อมจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพมากขึ้น เพราะว่าเป็นโลกปัจจุบันจัดได้ว่าเป็นโลกของการอ่าน ซึ่งการอ่านจัดเป็นหัวใจสำคัญในการทำกิจกรรมทุกประเภท ส่วนในชีวิตประจำวันของเราจำเป็นที่จะต้องอ่านหนังสืออยู่เสมอ เพื่อความรู้ ความสามารถ และความรอบรู้ในข้อมูลข่าวสารต่างๆ อีกด้วย

ในปัจจุบันมีการประเมินความสามารถด้านการอ่านของเด็กไทย พบว่า ผลการประเมินยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากการที่เด็กขาดทักษะการอ่านที่มีคุณภาพ ดังนั้นเราจึงควรปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ดังที่ เครือวัลย์ กาญจนคูหา (2548, หน้า 2) กล่าวว่า ผู้เรียนทุกเพศทุกวัยต้องได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน เพื่อเป็นพื้นฐานให้ผู้เรียนใช้แสวงหาความรู้ เพราะการเรียนรู้วิชาต่างๆ

ต้องอาศัยการอ่านเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และการอ่านยังเป็นทักษะสำคัญในการฝึกคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545, หน้า 42) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมความสามารถในการอ่านแก่เด็กนั้นเป็นงานที่ยากมาก เพราะการอ่านนั้นมิได้หมายความว่าเห็นตัวอักษรแล้วอ่านออกเสียงเท่านั้น ยังหมายถึงการเข้าใจความหมาย ความรู้สึกนึกคิดตลอดจนความมุ่งหมายของผู้เขียนด้วย เด็กจะสามารถอ่านได้คตินั้นครูต้องมีวิธีในการสอนที่หลากหลาย ซึ่งเรื่องนี้ เสริม โตรัน (2546, หน้า 26) ได้เสนอความคิดเห็นว่า ผู้สอนจะต้องมีกลยุทธ์ในการสอนแบบต่างๆ ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เป็นผู้ที่มีความรู้ที่ดีทั้งการอ่าน การเขียนวิเคราะห์มุ่งฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักตัดสินใจอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยหลักฐานที่มีความหมายเชื่อถือได้ เลือกใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างจับใจได้ถูกต้อง

ดังนั้นผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน เพื่อเพิ่มความรู้ที่ได้จากการอ่าน และสามารถวิเคราะห์เรื่องราวต่างๆ จากการอ่านได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์นั้นถือได้ว่าเป็นทักษะการอ่านในระดับที่สูงกว่าการอ่านทั่วไป กล่าวคือ ไม่ใช่เป็นเพียงการอ่านเพื่อความรู้ และความเพลิดเพลินเท่านั้น ต้องมีการวิเคราะห์สิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนด้านต่างๆ ด้วย ดังที่ กรมวิชาการ (2545, หน้า 18) ได้กล่าวถึงการอ่านคิดวิเคราะห์ว่า เป็นการอ่านหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียดให้ได้ครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะให้ได้ว่าส่วนต่างๆ นั้น มีความหมาย และความสำคัญอย่างไรบ้าง แต่ละด้านสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ อย่างไร ซึ่งในปัจจุบัน การอ่านคิดวิเคราะห์มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เพราะปัจจุบันการสอบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT) การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) การสอบการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับเขตพื้นที่ (ข้อสอบกลาง) หรือการสอบคัดเลือกต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นข้อสอบแบบอ่านคิดวิเคราะห์ ซึ่งส่วนมากนักเรียนจะค่อนข้างได้คะแนนต่ำในส่วนนี้ และนักเรียนมีผลการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.27 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่ ที่กำหนดไว้คือ เพราะนักเรียนขาดทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สาเหตุอาจเป็นเพราะนักเรียนจับใจความไม่ได้ ดีความไม่ได้ หรือวิเคราะห์ไม่เป็น นอกจากนั้นแล้วสาเหตุอาจเกิดจากกระบวนการเรียนการสอนด้วยที่ขาดตกบกพร่องในเรื่องการฝึกการอ่านคิดวิเคราะห์ จึงส่งผลให้นักเรียนอ่านแล้วไม่สามารถที่จะวิเคราะห์ได้

ผลการวิเคราะห์นักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยม่วง ตำบลแม่नावง อำเภอแม่อาว จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2559 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การอ่านคิดวิเคราะห์ได้ต่ำกว่าเกณฑ์ ขาดการรักการอ่านหนังสือ และการตั้งคำถาม ผู้ศึกษาจึงได้หาแนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนที่ขาดทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์นั้น ผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่าน คิดวิเคราะห์ จึงส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ ของนักเรียน โดยการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อส่งเสริมการอ่านของนักเรียน เพราะสื่อสิ่งพิมพ์มี

ความสำคัญสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ได้ตามระดับความสามารถ และความสนใจ อีกทั้งยังช่วยให้ประหยัด เพราะสื่อสิ่งพิมพ์มีราคาถูกกว่าอุปกรณ์อื่นมาก สื่อสิ่งพิมพ์บางชนิดสามารถเก็บรักษาได้ง่าย พกพาสะดวก นอกจากนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่านหนังสือ ดังนั้น การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ จึงเป็นการสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่มีความสุขให้กับนักเรียน และยังสามารถให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ นำไปสู่การสร้างความรู้ ความคิด การตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา การสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง อำเภอมะเอย จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2560

ขอบเขตด้านเนื้อหา

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์หลักการของเรื่องที่อ่าน วัดได้จากคะแนนผลการทดสอบโดยใช้แบบวัดการอ่าน คิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำไปเทียบกับก่อนเรียนโดยเกณฑ์ความแตกต่างที่ร้อยละ 25

2. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอ่านคิด วิเคราะห์จากสารคดีจากนิตยสาร ขาว บทความ นิทาน เรื่องสั้น

โดยกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ยึดหลักการใช้คำถามโดยเทคนิค 5W1H มีองค์ประกอบของแผน คือ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

3. 5W1H หมายถึง การคิดวิเคราะห์โดยยึดหลักคำถาม คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร ซึ่งเป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราว เนื้อหาต่างๆ

4. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย สารคดีจากนิตยสาร ข่าวจากหนังสือพิมพ์ บทความจากนิตยสาร นิทานจากหนังสือนิทาน และเรื่องสั้นจากหนังสือเรื่องสั้น

5. ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์เนื้อหาและวิเคราะห์หลักการของเรื่องที่อ่าน วัดได้จากคะแนนผลการทดสอบโดยใช้แบบวัดการอ่านคิดวิเคราะห์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น แล้วนำไปเทียบกับก่อนเรียน โดยเกณฑ์ความแตกต่างที่ร้อยละ 25

ประโยชน์ที่ได้รับ

ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. ทฤษฎีและเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทย
4. การอ่านคิดวิเคราะห์
5. สื่อสิ่งพิมพ์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มาใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเป็นผู้ที่คิด เป็น ทำเป็น รักการอ่านมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการค้นคว้ามีความสามารถในการอ่าน การคิด และการเขียน ซึ่งเป็นจุดเน้นสำคัญของหลักสูตร นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐาน การเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จำเป็นต้องให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ และมีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพล โลกกระทรวงศึกษาธิการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (2551, หน้า 5)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อ สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิต ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อ แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการ และไม่ เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทยการใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศ ในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้ง ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีเรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิด ความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในกลุ่มี้อย่างต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงรวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยค และเขียนข้อความตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน

3. พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดูโฆษณา

อย่างมีเหตุผล พูดยตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พูดยรายงานหรือประเด็นค้นคว้าจากการฟัง การดู การสนทนา และพุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพุด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ลำนวน คำพ้องเพยและสุภษิต รู้และเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชา ศัพท์และคำสุภษิตได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภษิต และ กาพย์ยานี 11

5. เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลง พื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง และท่องจำบทอาขยาน ตามที่กำหนดได้

ทฤษฎีและเทคนิคการสอนวิชาภาษาไทย

การสอนภาษาไทยมีรูปแบบที่หลากหลายตามแต่ละทฤษฎีโดยได้สรุปถึงทฤษฎีของอนงค์ สิริ วิชาลัย (2550) ซึ่งได้กล่าวถึงวิธีการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

วิธีที่ 1 การสอนภาษาไทยโดยใช้หนังสือเรียน

ขั้นตอนที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียนโดยสร้างความสนใจโดยการเล่าเรื่องราวของ บทเรียน

ขั้นตอนที่ 2 สอนคำใหม่และคำยากโดยอ่านเขียนเรียนรู้ความหมาย

ขั้นตอนที่ 3 การอ่านในใจและการอ่านออกเสียงจากหนังสือเรียน

ขั้นตอนที่ 4 การจัดกิจกรรมฝึกฝนทักษะทางภาษา

วิธีที่ 2 การสอนภาษาไทยโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษา

ขั้นตอนที่ 1 สร้างประสบการณ์ทางภาษาโดยครูเล่าเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 กระตุ้นให้คิด โดยครูใช้คำถามนำให้นักเรียนคิดเรื่องราวจาก ประสบการณ์

ขั้นตอนที่ 3 นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์

ขั้นตอนที่ 4 อ่านข้อความที่บันทึกจากแผนภูมิฝึกอ่านคำในแผนภูมิ

ขั้นตอนที่ 5 ฝึกทักษะทางภาษาโดยจัดกิจกรรม

วิธีที่ 3 การสอนโดยใช้วิธีทางหลักภาษา

ขั้นตอนที่ 1 ฝึกการอ่านออกเสียงให้คล่องปาก

ขั้นตอนที่ 2 สังเกตรูปคำ

ขั้นตอนที่ 3 สอนตามความหมายของคำ

ขั้นตอนที่ 4 คิดและเขียนคำให้คล่อง

ขั้นตอนที่ 5 ฝึกใช้คำในสถานการณ์ต่างๆ

วิธีที่ 4 การสอนภาษาไทยโดยอ่านหนังสือเป็นรายบุคคล

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนเพื่อเลือกหนังสือ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกิจกรรมหลังการอ่านเช่นเขียนเรื่องย่อ

ขั้นตอนที่ 3 เสนอผลการอ่านจากกิจกรรมในขั้นที่ 2 ให้ครูและเพื่อนทราบ แล้ว
ประเมินผลการอ่าน

วิธีที่ 5 การสอนภาษาไทยตามแนวพื้นฐานทางภาษาของกรมวิชาการ

ขั้นตอนที่ 1 การสอนโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษาโดยครูเล่าเรื่อง และอ่านเรื่องให้
ฟัง

ขั้นตอนที่ 2 การสอนอ่านในใจจากหนังสือเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การสอนสะกดคำ และแจกลูกจากหนังสือ

ขั้นตอนที่ 4 การสอนอ่านออกเสียงจากหนังสือเรียน

ขั้นตอนที่ 5 การฝึกการใช้ภาษาโดยอ่านความรู้ทางภาษาฝึกการใช้ภาษา

ขั้นตอนที่ 6 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางภาษา และการอ่านเป็นรายบุคคล

ขั้นตอนที่ 7 การสอนซ่อมเสริม

วิธีที่ 6 การสอนภาษาไทยโดยใช้ชุดการสอนหรือชุดการเรียนการสอน (Instreestion)

หมายถึง การสอนอย่างเป็นระบบทั้งระบบการผลิต และการนำสื่อการเรียนหลายๆ
อย่างมาประกอบการสอนอย่างสัมพันธ์กัน มีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน ประกอบด้วยแผนการ
สอนสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรมหลากหลาย ได้รวบรวมไว้เป็นระเบียบในชุด
หรือกล่อง (Package) ชุดการสอนมี 3 ประเภทได้แก่

1. ชุดการสอนสำหรับครู

2. ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม

3. ชุดการสอนรายบุคคล

องค์ประกอบของชุดการสอน

1. คู่มือการใช้และแบบฝึกปฏิบัติสำหรับผู้สอนและผู้เรียนที่จะใช้ชุดการสอน

2. บัตรคำสั่ง หรือบัตรกิจกรรม บัตรมอบหมายงานเพื่อกำหนดแนวทางแก่ผู้เรียน

3. เนื้อหาสาระการเรียนรู้อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนการ
สอนทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคลตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลจากกระบวนการเรียนรู้ได้แก่ แบบฝึกหัดแบบฝึก
ปฏิบัติ รายงานการศึกษาค้นคว้า และผลการประเมินจากแบบทดสอบเป็นต้น

สรุปได้ว่า การสอนภาษาไทยมีเทคนิคและวิธีการหลากหลาย ผู้สอนต้องเลือกนำเทคนิค และวิธีสอนมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรียน ตั้งใจเรียนและ เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้องตามมา

การอ่านคิดวิเคราะห์

ความหมายของการอ่าน

พิมพ์ สอพิมาย (2546, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า กระบวนการที่ ผู้อ่านรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์ อักษร การที่ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และความหมายในการใช้ ความคิด

นิพนธ์รดา นาคมา (2543, หน้า 8) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า กระบวนการ รับรู้และแปลความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษรออกมาเป็นความคิด หรือถ้อยคำ โดยอาศัย ความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์เดิมตลอดจนทัศนคติของผู้อ่านประกอบ เพื่อความเข้าใจตรงกัน ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2541, หน้า 84) ให้ความหมายว่า การอ่านคือกระบวนการรับรู้ และเข้าใจในข้อความในข้อเขียนของตนเองหรือผู้อื่น รวมทั้งการรับรู้เครื่องหมายของสารต่างๆ การอ่านทำให้เกิดพัฒนาการไม่ว่าจะเป็นในด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ พฤติกรรมและการดำเนินชีวิต ศีลธรรม ค่านิยม การอ่านช่วยปรับปรุงชีวิตให้สดใสสมบูรณ์

สรุปได้ว่า การอ่านหมายถึง กระบวนการที่เริ่มจากการมองเห็นตัวอักษร ข้อความ หรือ สัญลักษณ์ แล้วทำความเข้าใจความหมายจากสิ่งดังกล่าว ทั้งนี้ต้องวิเคราะห์ และตีความให้ถูกต้องและ ชัดเจน แล้วจึงตอบสนองเมื่อรับรู้สาร

ความสำคัญของการอ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 2) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมี ความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นอัน เป็นธรรมชาติของมนุษย์ได้ทุกเรื่อง ซึ่งมีอยู่ในทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท โดยเฉพาะความอยากรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในโลกนี้

วิภาวรรณ ไกรคุ้ม (2551, หน้า 26) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านที่มีต่อการเรียนรู้และ ชีวิต โดยแยกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. สำคัญต่อชีวิตประจำวัน ทุกคนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยการอ่าน การอ่านเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ ผู้อ่านมากย่อมมีความรู้มากและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการพัฒนาชีวิต และการเรียนรู้ที่ถูกต้องทาง

2. สำคัญต่อการเรียน การอ่านเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมทั้งหลายในการเรียนการสอน และเป็นทักษะจำเป็นในการเรียนรู้ โดยเฉพาะกับผู้เรียน การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดี

จันทอง ประเสริฐ (2540, หน้า 1) และฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2537, หน้า 133) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านคล้ายกันว่าการอ่าน เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ซึ่งจะส่งผลให้มนุษย์ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการดำรงชีวิตได้ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันความเจริญงอกงามทางเทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็วและล้นแล้วแต่มีอิทธิพลต่อความเปลี่ยนแปลงในการดำรงชีวิต การอ่านหนังสือจึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทางที่เหมาะสมที่ควรและทันสมัย

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมากทั้งด้านการศึกษาหาความรู้ ด้านการประกอบอาชีพ และการหาความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพราะการอ่านช่วยส่งเสริมความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของคนให้เพิ่มพูนยิ่งขึ้น

ความหมายของการคิดวิเคราะห์

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (อ้างในสุมิตรา บุตรศรีเมือง, 2550, หน้า 47) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์เรื่องราว หรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล และที่เป็นอย่างนั้นอาศัยหลักการอะไร

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 2) ได้กล่าวว่าการวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึงการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกเป็นส่วนๆ เพื่อค้นหาว่าทำมาจากอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันได้อย่างไร

สุวิทย์ มูลคำ (2548, หน้า 9) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพที่เป็นจริง

ชวลิต ชูกำแหง (2549, หน้า 74) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์หมายถึง ความสามารถในการเปรียบเทียบอธิบายลักษณะการจัดการเช่น นักเรียนบอกความแตกต่างระหว่าง 2 ทฤษฎีได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 5) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์หมายถึง การระบุเรื่องหรือปัญหา จำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูล เพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ ระบุเหตุผลหรือเชื่อมโยง

ความสัมพันธ์ของข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจแก้ปัญหาหรือ
คิดสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยๆ ของสิ่งหนึ่ง
สิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของเรื่องราว หรือเหตุการณ์ต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร เชื่อมโยงหรือ
สัมพันธ์กันอย่างไร อาศัยหลักการใดแล้วพิจารณาตัดสินใจเชื่อหรือเลือก

องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 26) ได้อธิบายองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์
ออกเป็น 4 ประการ คือ

1. ความสามารถในการตีความหมายถึง การพยายามทำความเข้าใจและให้เหตุผลแก่สิ่งที่
เราต้องการจะวิเคราะห์ เพื่อแปลความหมายที่ไม่ปรากฏโดยตรงของสิ่งนั้น เป็นการสร้างความเข้าใจ
ต่อสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ โดยสิ่งนั้นไม่ได้ปรากฏโดยตรงคือ ตัวข้อมูลไม่ได้บอกโดยตรงแต่เป็นการ
สร้างความเข้าใจที่เกินกว่าสิ่งที่ปรากฏ อันเป็นการสร้างความเข้าใจบนพื้นฐานของสิ่งที่ปรากฏใน
ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ เกณฑ์ที่แต่ละคนนำมาตัดสินใจในการตีความย่อมแตกต่างกันไปตามความรู้
ประสบการณ์ และค่านิยมของแต่ละบุคคล เช่น การตีความจากความรู้ การตีความจากประสบการณ์
การตีความจากข้อเขียน

2. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ เราจะคิดวิเคราะห์ได้ดีนั้นจำเป็นต้องมีความรู้
ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้น เพราะความรู้จะช่วยในการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์แจกแจง
และจำแนกได้ว่าเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อยๆ อะไรบ้าง มีทั้งหมดหมู่จัดลำดับ
ความสำคัญอย่างไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ ก่อให้เกิดอะไร การวิเคราะห์ของเราในเรื่องนั้นจะไม่สม
เหตุผลเลย หากเราไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น

3. ความช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม นักคิดวิเคราะห์จะต้องมีองค์ประกอบทั้งสามนี้
ร่วมด้วยคือ ต้องเป็นคนที่ช่างสังเกต สามารถค้นพบความผิดปกติท่ามกลางสิ่งที่ดูอย่างผิวเผินแล้วดู
เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ต้องเป็นคนที่ช่างสงสัย เมื่อเห็นความผิดปกติไม่ละเลยไปแต่หยุดคิดพิจารณา
ขบคิดไตร่ตรอง และต้องเป็นคนที่ช่างถามชอบตั้งคำถามกับตัวเองและคนรอบข้างเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น
เพื่อนำไปสู่การคิดต่อเกี่ยวกับเรื่องนั้น การตั้งคำถามจะนำไปสู่การสืบค้นความจริง และเกิดความ
ชัดเจนในประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์

ขอบเขตของคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์จะยึดหลักคำถามโดยใช้หลัก 5W1Hคือ
ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)

4. ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สามารถค้นหาคำตอบได้ว่า

อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดสิ่งนั้น

เรื่องนั้นเชื่อมโยงกับเรื่องนั้นได้อย่างไร

เรื่องนี้มีใครเกี่ยวข้องบ้าง เกี่ยวข้องกันอย่างไร
สาเหตุที่ก่อให้เกิดเหตุการณ์นี้
องค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น
สิ่งนี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง
ถ้าทำเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต
และคำถามอื่นๆ ที่มุ่งหมายการออกแรงทางสมองให้ต้องขบคิดอย่างมีเหตุผลเชื่อมโยงกับ
เรื่องที่เกิดขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ (2548, หน้า 17) กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ว่า มี
องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. สิ่งที่กำหนดให้ เป็นสิ่งที่สำเร็จรูปที่กำหนดให้วิเคราะห์ เช่น วัตถุ สิ่งของ เรื่องราว
เหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ต่างๆ เป็นต้น
2. หลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นข้อกำหนดสำหรับใช้แยกแยะส่วนประกอบของสิ่งที่
กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งๆ ที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะ
ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล อาจจะเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกัน หรือขัดแย้งกัน
3. การค้นหาความจริงหรือความสำคัญ เป็นการพิจารณาส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้
ตามหลักเกณฑ์หรือกฎเกณฑ์ แล้วทำการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุป

ลักษณะของการคิดวิเคราะห์

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (อ้างในสุมิตรา บุตรศรีเมือง, 2550, หน้า 49) กล่าวว่า
การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหา
ต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล และที่เป็นอย่างนั้นอาศัย
หลักการอะไร โดยมีองค์ประกอบ 3 อย่าง ดังนี้

1. วิเคราะห์ความสำคัญหมายถึง การแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญ หรือจำเป็น
หรือมีบทบาทมากที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์หมายถึง การค้นหาว่าความสำคัญย่อยๆ ของเรื่องราว หรือ
เหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร
3. วิเคราะห์หลักการหมายถึง การค้นหาโครงสร้างและระบบของวัตถุสิ่งของ เรื่องราว
และการกระทำต่างๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้เนื่องจากอะไร มีสิ่งใดเป็นตัว
เชื่อมโยง ยึดหลักการใด มีเทคนิคอย่างไร หรือยึดคติใด

สุวิทย์ มูลคำ (2548, หน้า 23-24) กล่าวว่าการคิดวิเคราะห์อาจจำแนกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งของ หรือเรื่องราวต่างๆ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของพืช สัตว์ ข้าว ข้อความ หรือเหตุการณ์ เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ ส่วนสำคัญต่างๆ โดยการระบุนความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล หรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ส่วนสำคัญในเรื่องนั้นๆ ว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด เช่น การให้ผู้เรียนค้นหาหลักการของเรื่อง ประเด็นสำคัญของเรื่อง เทคนิคที่ใช้ในการจูงใจผู้อ่าน และรูปแบบภาษาที่ใช้ เป็นต้น

ประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 32-46) ได้อธิบายประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา
2. ช่วยให้นิ่งถึงความสมเหตุสมผลของขนาดกลุ่มตัวอย่าง
3. ช่วยลดการอ้างประสบการณ์ส่วนตัวเป็นข้อสรุปทั่วไป
4. ช่วยตรวจสอบการคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม
5. ช่วยวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากประสบการณ์ส่วนบุคคล
6. เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่นๆ
7. ช่วยในการแก้ปัญหา
8. ช่วยในการประเมินและตัดสินใจ
9. ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล
10. ช่วยให้เข้าใจแจ่มกระจ่าง

สุวิทย์ มูลคำ (2548, หน้า 39) กล่าวถึงประโยชน์ของการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาของเหตุการณ์ต่างๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมิน และการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

2. ช่วยให้เราสำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ และไม่ด่วนสรุปความตามอารมณ์ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง

3. ช่วยให้เราไม่คว่นสรุปสิ่งใดง่ายๆ แต่สื่อสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้

4. ช่วยให้การพิจารณาสาระสำคัญอื่นๆ ที่ถูกบิดเบือนไปจากความประทับใจในครั้งแรก ทำให้เรามองอย่างครบถ้วนในแง่มุมอื่นที่มีอยู่

5. ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏ พิจารณาตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสรุปสิ่งใดลงไป

6. ช่วยให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้น ณ เวลานั้น โดยไม่ฟังฟังอคติที่ก่อตัวอยู่ในความทรงจำ ทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่างๆ ได้อย่างสมจริงสมจัง

7. ช่วยประมาณการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เรามี วิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ของสถานการณ์ ณ เวลานั้น อันจะช่วยเราคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้สมเหตุสมผลกว่า

จะเห็นได้ว่าการคิดวิเคราะห์มีประโยชน์ต่อบุคคลอย่างหาค่ามิได้ ตั้งแต่ช่วยบุคคลให้มีหลักการมีเหตุผลทำงานทุกอย่างด้วยการมีเป้าหมาย มีความคิดทุกขั้นตอนที่ชัดเจน เกิดปัญญา สร้างเสริมและพัฒนาความสามารถทางภาษา และเพิ่มพูนศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลอย่างต่อเนื่องให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง ทำให้เกิดความสำเร็จในการทำงานเป็นอย่างดี

การวัดการคิดวิเคราะห์

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (อ้างในสุมิตรา บุตรศรีเมือง, 2550, หน้า 51) กล่าวว่า การวัดการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีจุดมุ่งหมายหรือประสงค์สิ่งใด นอกจากนั้นยังมีส่วนย่อยๆ ที่สำคัญนั้นแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้าง และเกี่ยวพันโดยอาศัยหลักการใด จะเห็นว่าสมรรถภาพด้านการวิเคราะห์จะเต็มไปด้วยการหาเหตุและผลมาเกี่ยวข้องกันเสมอการวิเคราะห์จึงต้องอาศัยพฤติกรรมการความจำ ความเข้าใจ และด้านการนำไปใช้ มาประกอบ การพิจารณา การวัดการวิเคราะห์แบ่งย่อยเป็น 3 ประเภท คือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis of Elements) เป็นการวิเคราะห์ว่าสิ่งที่อยู่นั้นอะไรสำคัญ หรือจำเป็น หรือมีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล เหตุผลใดถูกต้องและเหมาะสมที่สุด ตัวอย่างคำถาม เช่น สิ่งใดขาดเสียมิได้ สอนเด็กแบบใดเด็กจึงอยากเรียนมากกว่า วิธีสอนอื่นๆ ที่มีอยู่

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationships) เป็นความสามารถในการค้นหาว่าความสำคัญย่อยๆ ของเรื่องราว หรือเหตุการณ์นั้นต่างติดต่อกันเกี่ยวพันกันอย่างไรสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร การวิเคราะห์ความสัมพันธ์อาจจะถามความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องกับเหตุ เนื้อเรื่อง

กับผล เหตุกับผล ตัวอย่างคำถาม เช่น เพราะเหตุใดจึงโค้งตามแนวโค้งของโลกเหตุใดคนตกใจมากจึงมักเป็นลม

3. วิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles) เป็นความสามารถที่จะจับเค้าเงื่อนของเรื่องราวที่ว่ายึดหลักการใด มีเทคนิคในการเขียนอย่างไร จึงชวนให้คนอ่านมีมโนภาพหรือยึดหลักปรัชญาใด อาศัยหลักการใดเป็นสื่อสารสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจคำถามวิเคราะห์ หลักการมักจะมีคำลงท้ายว่ายึดหลักการใด มีหลักการใดอยู่เสมอ ตัวอย่างคำถามประเภทวิเคราะห์หลักการ เช่น รถยนต์วิ่งได้โดยอาศัยหลักการใด

เขาวดี วิบูลย์ศรี (2545, หน้า 235) กล่าวว่า การวัดการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การวัดความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบหรือส่วนย่อยต่างๆ หรือแยกส่วนของแนวความคิด ตลอดจนการหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ หรือชี้ให้เห็นถึงการจัดระเบียบของหลักการต่างๆ เป็นต้น

สมนึก ภัททิยธนี (2546, หน้า 144-147) กล่าวว่า การวัดการวิเคราะห์ เป็นการใช้วิจารณ์เพื่อไต่ตรองการแยกแยะพิจารณารายละเอียดของสิ่งต่างๆ หรือเรื่องราวต่างๆ ว่ามีส่วนใดสำคัญที่สุด ชิ้นส่วนใดสัมพันธ์กันมากที่สุด และชิ้นส่วนเหล่านั้นอยู่รวมกันได้ หรือทำงานได้ เพราะอาศัยหลักการใดซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญหมายถึง การพิจารณาหรือจำแนกว่าชิ้นใด ส่วนใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใดสำคัญที่สุด หรือหาจุดเด่น จุดประสงค์ที่สำคัญ สิ่งที่ชอบเร้น
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์หมายถึง การค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะสำคัญของเรื่องราว หรือสิ่งต่างๆ ว่าสองชิ้นใดสัมพันธ์กัน รวมถึงข้อสอบอุปมาอุปมัย
3. การวิเคราะห์หลักการหมายถึง การให้พิจารณาชิ้นส่วนปลีกย่อยต่างๆ ว่าทำงานหรือเกาะยึดกันได้อย่างไร หรือคงสภาพเช่นนั้นได้เพราะใช้หลักการใดเป็นแกนกลาง จึงถามโครงสร้างหลักหรือวิธีการที่ยึดถือ

จากการศึกษาการวัดการคิดวิเคราะห์สรุปได้ว่า การวัดการคิดวิเคราะห์หมายถึง การวัดความสามารถในการจำแนกแจกแจงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้นวัด โดยใช้แบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์

ความหมายของการอ่านคิดวิเคราะห์

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2538, หน้า 216) กล่าวว่า การอ่านเพื่อวิจารณ์จำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์ซึ่งจะเป็นผลทำให้การวิจารณ์ดูชัดเจนขึ้น การวิเคราะห์หมายถึง การแยกแยะส่วนประกอบต่างๆ ออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด

วัชร บวรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ (2542, หน้า 43) ให้ความหมายว่า การอ่านเพื่อวิเคราะห์หมายถึง การอ่านเพื่อแยกแยะความคิดที่อาจจะอยู่อย่างกระจัดกระจายในส่วนต่างๆ ของข้อความที่อ่าน และนำมาจัดลำดับแยกแยะประเด็นสำคัญ มีการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียดมาประกอบความคิดการวิเคราะห์จำต้องอาศัยความรู้ในเรื่องนั้นๆ มาประกอบ จึงจะสามารถแยกแยะข้อมูลข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นออกจากกันได้อย่างถูกต้อง

สมพร มั่นตระกูล (2542, หน้า 33) ให้ความหมายว่า การอ่านวิเคราะห์หมายถึง การอ่านอย่างถี่ถ้วน โดยการพิจารณาส่วนประกอบของบทอ่านอย่างละเอียด ซึ่งต้องอาศัยการวินิจสารประกอบกันไปด้วย จึงจะสามารถรับสารที่ผู้เขียนส่งมายังผู้อ่านได้ตามประสงค์

สมพร แพ่งพิพัฒน์ (2542, หน้า 33) ให้ความหมายว่า การอ่านเพื่อวิเคราะห์คือ การอ่านอย่างพิถีพิถันเพื่อทำความเข้าใจให้ชัดเจนถึงความถูกต้อง แม่นตรงในข้อมูลเพื่อประจักษ์ในคุณค่า และประโยชน์ในการอ่านวิเคราะห์

ลินจง จันทรราทิตย์ (2542, หน้า 56) ให้ความหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า คือ การอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อให้ได้ความหมายสมบูรณ์ แล้วจึงแยกแยะออกเป็นส่วนๆ ว่าส่วนต่างๆ นั้นมีความหมาย และความสำคัญอย่างไรบ้าง และแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ อย่างไร

พนิตนันท์ บุญพามี (2542, หน้า 103) กล่าวว่า การวิเคราะห์เป็นคำที่ใช้กันมานานแล้ว หมายถึง การแยกแยะออกเป็นส่วนๆ เพื่อพิจารณาให้ถี่ถ้วนที่สุดเท่าที่จะทำได้ การอ่านอย่างวิเคราะห์จึงหมายถึง การอ่านเพื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน

จิรัชดา ก้วพิสมัย (2545, หน้า 17) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการประเมินสิ่งที่อ่าน โดยใช้ความคิดอย่างรอบคอบ และใช้วิจารณ์ในสิ่งที่อ่าน

เอมอร สงวนดี (2547, หน้า 17) ให้ความหมายการอ่านเชิงวิเคราะห์ว่า ความสามารถในการแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น และประเมินสิ่งที่อ่านโดยใช้ความคิดพิจารณาอย่างรอบคอบและมีวิจารณ์ต่อเรื่องราวที่อ่าน

สรุปได้ว่า การอ่านคิดวิเคราะห์หมายถึง ความสามารถในการประเมินสิ่งที่อ่านเพื่อแยกแยะประเด็นต่างๆ ของสิ่งที่อ่านได้

แนวทางในการอ่าน คิดวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์ตามแนวทางของ กรมวิชาการ (2545, หน้า 18) เป็นการอ่านหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียดให้ครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะให้ได้ส่วนต่างๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไร แต่ละด้านสัมพันธ์กับส่วนอื่นๆ อย่างไร วิธีการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้นอาจใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบของคำ และวลี การใช้คำในประโยควิเคราะห์สำนวนภาษาจุดประสงค์ผู้แต่ง ไปจนถึงการวิเคราะห์นัยหรือเบื้องหลังการจัดทำหนังสือหรือเอกสารนั้น การอ่านวิเคราะห์ การอ่านมีองค์ประกอบ รูปแบบ กลวิธีในการประพันธ์ เนื้อหาหรือเนื้อเรื่อง และสำนวนภาษา สำหรับการ

วิเคราะห์การอ่านคือ กระบวนการวิเคราะห์ การอ่านเชิงวิเคราะห์ในชั้นต่างๆ การอ่านเพื่อวิเคราะห์ของกรมวิชาการ (2545, หน้า 39) มีรายละเอียดดังนี้

กระบวนการวิเคราะห์ มีรูปแบบและวิธีการ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษารูปแบบของงานประพันธ์ว่าใช้รูปแบบใด อาจเป็นนิทาน บทละคร นวนิยายเรื่องสั้น บทร้อยกรอง หรือบทความจากหนังสือพิมพ์

2. การแยกเนื้อเรื่องออกเป็นส่วนๆ ให้เห็นว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

3. การแยกพิจารณาแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้างแต่ละส่วนให้ละเอียดลงไปว่าประกอบกันอย่างไร หรือประกอบด้วยอะไรบ้าง

4. พิจารณาให้เห็นว่าผู้เขียนให้กลวิธีเสนอเรื่องอย่างไร

การอ่านเชิงวิเคราะห์ในชั้นต่างๆ มีขั้นตอนดังนี้

1. การอ่านวิเคราะห์คำคือ การอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยค หรือข้อความต่างๆ โดยสามารถบอกได้ว่าคำใดใช้อย่างไร ใช้ผิดความหมาย ผิดหน้าที่ ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจนอย่างไร ควรจะหาทางปรับปรุงแก้ไขอย่างไร เป็นต้น

2. การอ่านวิเคราะห์ประโยคคือ การอ่านเพื่อแยกแยะประโยคต่างๆ ว่าเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ใช้ประโยคผิดไปจากแบบแผนของภาษาอย่างไร เป็นประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์เพียงใด หรือไม่มีหน่วยความคิด ในประโยคขาดเกินหรือไม่ เรียงลำดับความในประโยคที่ใช้ได้ ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ใช้คำฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็นหรือใช้รูปประโยคที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน ไม่มีการแก้ไขข้อบกพร่อง เป็นต้น

3. อ่านวิเคราะห์ทัศนะของผู้แต่ง ผู้อ่านต้องพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบว่าผู้เขียนเสนอทัศนะมีน้ำหนักเหตุผลประกอบข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือเพียงใด เป็นคนมองโลกในแง่ใด

4. การอ่านวิเคราะห์รสหมายถึง การอ่านอย่างพิจารณาถึงความซาบซึ้งประทับใจที่ได้จากการอ่าน วิธีการที่จะทำให้เข้าถึงรสอย่างลึกซึ้งคือ การวิเคราะห์รสของเสียงและรสของภาพ

4.1 เสียง ผู้อ่านจะรู้สึกได้ชัดได้จากการอ่านออกเสียงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านอย่างปกติหรืออ่านทำนองเสนาะ ซึ่งจะช่วยให้รู้สึกถึงความไพเราะของจังหวะและความเคลื่อนไหว ซึ่งแฝงอยู่ในเสียง ทำให้เกิดความรู้สึกไปตามท่วงทำนองของเสียงสูงต่ำจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

4.2 ด้านรสของภาพ เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความเข้าใจเรื่อง ในขณะเดียวกันทำให้เห็นภาพด้วย เป็นการสร้างเสริมให้ผู้อ่านได้เข้าใจความหมายการเขียนบรรยายความด้วยถ้อยคำไพเราะทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ก่อให้เกิดภาพขึ้นในใจผู้อ่าน ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน และเข้าใจความหมายของเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหา และการตีความเนื้อหาของข้อความการอ่าน เพื่อการคิดวิเคราะห์ยังมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาคือ การวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหา และการตีความเนื้อหาของหนังสือซึ่งมีเนื้อหา ดังนี้

5.1 จัดประเภทหนังสือตามชนิดและเนื้อหาหนังสือ แต่ละประเภทมีวิธีอ่านต่างกัน ก่อนอ่านต้องวิเคราะห์รู้ว่า หนังสือเล่มนั้นอยู่ในประเภทใด การแบ่งประเภทจะดูแต่ชื่อเรื่องหรือลักษณะภายนอกเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องสำรวจเนื้อหาด้วย อย่างไรก็ตามชื่อเรื่องเป็นสิ่งแรกที่ใช้เป็นแนวทางได้ เพราะผู้เขียนย่อมต้องพยายามตั้งชื่อเรื่องให้ตรงแนวเขียนหรือจุดมุ่งหมายในการเขียนของตนให้มากที่สุด

5.2 สรุปให้สั้นที่สุดว่าหนังสือนั้นกล่าวถึงอะไร หนังสือที่ดีทุกเล่มต้องมีภาพ มีการจัดองค์ประกอบของส่วนย่อยอย่างเป็นระเบียบ ผู้อ่านต้องพยายามสรุปภาพดังกล่าวออกมาเพียง 1-2 ประโยคว่า หนังสือเล่มนั้นมีอะไรเป็นจุดสำคัญหรือเป็นแก่นเรื่อง แล้วจึงหาความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญต่อไป

5.3 กำหนดโครงสร้างของหนังสือ เมื่ออ่านต้องตั้งประเด็นด้วยว่า จากเอกภาพของหนังสือเล่มนั้นมีอะไรเป็นส่วนประกอบสำคัญบ้าง ส่วนที่สำคัญๆ สัมพันธ์กันโดยตลอดหรือไม่และแต่ละส่วนก็มีหน้าที่ของตนสนับสนุนซึ่งกันและกันหรือไม่

5.4 กำหนดปัญหาที่ผู้เขียนต้องการ ผู้อ่านควรพยายามอ่านและค้นพบว่าผู้เขียนเสนอปัญหาอะไรอย่างไร มีปัญหาย่อยอะไรและให้คำตอบไว้ตรงๆ หรือไม่ การตั้งปัญหาเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เข้าใจเรื่องแจ่มแจ้ง ยิ่งตั้งปัญหาได้กว้างขวางลึกซึ้งเพียงใดยิ่งเข้าใจได้เพิ่มขึ้นเพียงนั้น

5.5 ตีความหมายของคำสำคัญ และค้นหาประโยคสำคัญที่สุด ผู้อ่านต้องพยายามเข้าใจคำสำคัญ และเข้าใจประเด็นที่สำคัญที่ผู้เขียนเสนอเพื่อเข้าใจความคิดของผู้เขียน

5.6 สรุปความคิดสำคัญของผู้เขียน โดยพิจารณาว่าประโยคใดเป็นเหตุ ประโยคใดเป็นผล ประโยคใดเป็นข้อสรุป ซึ่งบางครั้งผู้เขียนไม่ได้สรุปความคิดออกมาให้เห็นชัดเจน แต่ผู้อ่านต้องพยายามสรุปออกมาให้ได้

5.7 ตัดสินว่าอะไรคือการแก้ปัญหของผู้เขียน เมื่อผู้อ่านตีความสำคัญให้ตรงกับผู้เขียน เข้าใจความคิดสำคัญผู้เขียน และสรุปความคิดของผู้เขียนได้ แล้วผู้อ่านก็จะวิเคราะห์หรือตัดสินได้ว่าจากเรื่องราวหรือเหตุผลต่างๆ ที่ผู้เขียนนำมาเสนอนั้น มีความสมเหตุสมผลหนักแน่น น่าเชื่อถือได้หรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปสู่การวิจารณ์หนังสือเรื่องนั้นต่อไป

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (อ้างในจุฑารัตน์ ปัญญา, 2550, หน้า 17) ได้ให้แนวทางในการอ่าน เพื่อการคิดวิเคราะห์เรื่องต่างๆ ต่อไปนี้

1. จุดประสงค์ของการเขียนหมายถึง เจตนาความตั้งใจความจงใจ หรือความมุ่งหมายของผู้เขียน ผู้เขียนย่อมจะมีจุดมุ่งหมายอยู่ก่อนแล้วว่าต้องการจะให้เกิดผลประการใดแก่ผู้อ่าน ดังนั้น

ผู้อ่านหรือผู้ฟังในฐานะผู้รับสารจะคิดวิเคราะห์ว่า สิ่งที่ได้อ่านหรือรับฟังนั้นมีจุดประสงค์ข้อใดข้อหนึ่งหรือข้อต่อไปนี้อยู่

1.1 ให้ข้อเท็จจริงคือ มุ่งหมายที่จะเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นให้ผู้อื่นทราบ เช่น การรายงานข่าวหนังสือพิมพ์ได้แก่ ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวสังคม ผลการสัมมนา บุคคลสำคัญ

1.2 ให้ความรู้คือ มีความมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้รับความรู้อย่างกว้างขวางขึ้น หนังสือประเภทตำรา มีความมุ่งหมายจะให้ความรู้แก่ผู้อ่านอย่างแท้จริง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสารต่างๆ มักจะเสนอเรื่องที่เป็นความรู้ด้วย เช่น ความรู้ทางเศรษฐกิจ การเมือง ทางประวัติศาสตร์ ทางกีฬา เป็นต้น

1.3 กระตุ้นให้คิดคือ มุ่งหมายที่จะเตือนใจให้ผู้อ่านได้คิดถึงเล่ห์เหลี่ยม ผลดี ผลเสีย ข้อได้เปรียบ ข้อเสียเปรียบในเรื่องหนึ่งเรื่องใด ซึ่งคนทั่วไปอาจมองข้ามเนื้อเรื่อง อาจเริ่มต้นด้วยการเสนอข้อเท็จจริงแล้วจึงวิจารณ์หรือให้ข้อคิดในตอนท้าย

1.4 เสียดสีสังคม นวนิยาย เรื่องสั้น หรือล้อเลียนในหนังสือพิมพ์บางเรื่อง อาจนำเอาข้อปฏิบัติของบุคคล หน่วยงาน หรือสังคมโดยรวมมาเสียดสีหรือล้อเลียน โดยสร้างเป็นเรื่องขึ้นมาใหม่ที่น่าสนใจ เรื่องราวเดิม โดยไม่ระบุชื่อที่แท้จริงของผู้ที่ต้องการจะเสียดสี อาจเขียนขึ้นเพื่อความบันเทิง หรือเพื่อต้องการให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัตินั้นๆ

1.5 ชูใจให้คล้อยตาม มีความมุ่งหมายให้ผู้อ่านเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย กระทำหรือเลิกกระทำตามแนวความคิดของผู้เขียน เป็นการเขียนที่มีการวิพากษ์วิจารณ์คล้ายกระตุ้นให้คิด แล้วใช้เหตุผลหรือวิธีการทางจิตวิทยาโน้มน้าวให้ผู้อ่านเปลี่ยนความคิด หรือปฏิบัติตามที่ผู้เขียนต้องการ

1.6 ให้ความบันเทิงคือ มีความมุ่งหมายให้ความสนุกเพลิดเพลินโดยตรง อ่านแล้วไม่ต้องใช้ความคิดให้หนักสมอง หนังสือประเภทเรื่องสั้น นวนิยายทั่วไปมักมีความมุ่งหมายเพื่อความบันเทิง

1.7 เพื่อสนับสนุนหรือโต้แย้ง เป็นเรื่องที่แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านแนวคิดหรือข้อปฏิบัติต่างๆ เป็นการเขียนที่ใช้วิจารณ์ญาณแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์

2. การบรรลุวัตถุประสงค์ของผู้เขียน การเขียนเรื่องหนึ่งเรื่องใดไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้นหรือเรื่องยาว ผู้เขียนย่อมมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังกล่าวมาแล้ว การที่จะพิจารณาว่าผู้เขียนทำได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่นั้น ถ้าเป็นข้อเท็จจริงก็พิจารณาจากข้อเท็จจริงที่แจ่มแจ้ง ความน่าเชื่อถือ หลักฐานของการให้ข้อเท็จจริง ความเป็นกลางหรือความมีอคติของผู้เสนอเรื่อง ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็นก็พิจารณาถึงความชอบด้วยเหตุผลของความคิดเห็นส่วนตัว ความสุจริตใจและเที่ยงธรรม ความมีมารยาทในการแสดงความคิดเห็น และความเชื่อได้ของความคิดเห็น

แสดงออก ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับความบันเทิง ก็พิจารณาจากความเพลิดเพลินใจที่ได้รับและความมีรสนิยมนิดในการแสดงมุขตลก

3. วิธีการเสนอข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง วิธีการเสนอก็คือ การจัดเรียบเรียงหรือเหตุการณ์ให้ถูกต้องสัมพันธ์กัน ซึ่งมีหลายวิธีดังนี้

3.1 เสนอเรื่องตามลำดับเวลา เช่น การเขียนชีวประวัติของบุคคลต่างๆ การเขียนเรื่องเชิงประวัติศาสตร์ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อนก็นำมากล่าวไว้ก่อน ส่วนเรื่องราวใดหรือเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นภายหลังก็กล่าวถึงทีหลัง

3.2 เสนอเรื่องตามลำดับสถานที่ จากที่ใกล้ตัวไปไกลตัว จากตะวันออกสู่ตะวันตก จากนอกเมืองสู่ในเมือง การเขียนประสบการณ์การท่องเที่ยวและการเขียนเรื่องเชิงภูมิศาสตร์อาจใช้วิธีนี้ได้

3.3 เสนอเรื่องด้วยการแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ตามชนิดของเรื่อง เช่น เรื่องระบบการปกครองอาจแบ่งเป็น 3 พวกคือ ประชาธิปไตย เผด็จการ และแบบตามสบาย แล้วเสนอเรื่องไปตามลักษณะที่แบ่งเพื่อให้เนื้อเรื่องมีระเบียบ

3.4 เสนอเรื่องตามเหตุและผลคือ กล่าวถึงผลและแสดงถึงเหตุที่เกิดผลนั้นๆ หรือ กล่าวถึงผลก่อนแล้วพิจารณาถึงเหตุที่ก่อให้เกิดผลนั้นๆ วิธีนี้มักใช้ในการเขียนหรือการพูดเชิงอภิปราย การเขียนเพื่อจูงใจ การพูดได้ว่าดี เป็นต้น

3.5 เสนอเรื่องแบบแก้ปัญหาด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์คือ เสนอเรื่องเป็นลำดับขั้นตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โดยกล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้น สาเหตุของปัญหา การเก็บรวบรวมข้อมูลการแสดงผลของปัญหาและการสรุปผลของการแก้ปัญหานั้น

4. การลำดับหัวข้อสำคัญและการขยายความ

4.1 การลำดับหัวข้อสำคัญ ถ้าหัวข้อเรื่องมีลำดับความสำคัญลดหลั่นกัน ควรวางหัวข้อที่มีน้ำหนักมากที่สุดไว้ตอนต้น และตอนท้ายสุด วางหัวข้อที่มีน้ำหนักเบาไว้ตรงกลาง ทั้งนี้จะต้องจัดหัวข้อให้มีขั้นตอนสอดคล้องต่อเนื่องกันไป

4.2 การขยายความคือ การขยายใจความสำคัญให้ละเอียดพิสดารออกไป อาจกล่าวถึงใจความสำคัญก่อนแล้ว ตามด้วยความขยายหรือเริ่มต้นด้วยความขยายก่อน แล้วลงท้ายด้วยใจความสำคัญก็ได้ แต่จะต้องเป็นการขยายความใจความสำคัญนั้นๆ โดยตรงและให้เหมาะสมกับเวลา ผู้อ่านและสถานการณ์ต่างๆ

ผอบ โปษะกฤษณะ (อ้างในจุฑารัตน์ ปัญญา, 2550, หน้า 20) ได้เสนอแนวทางการอ่านแบบวิเคราะห์ไว้ว่าทักษะการอ่านอย่างวิเคราะห์นั้นแบ่งได้เป็น 3 ระดับดังนี้

1. ระดับทักษะที่ผู้อ่านระบุหัวข้อเรื่องได้หมายถึง ทักษะที่นักเรียนสามารถสามารถจับใจความสำคัญที่มีได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในเนื้อเรื่องได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และสามารถจับ

ใจความสำคัญที่เป็นรายละเอียดสนับสนุนหัวข้อเรื่องได้ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านในแต่ละย่อหน้า หรือแต่ละวรรคตอนของเรื่อง สำหรับเชื่อมโยงความคิดรวบยอดที่ได้ไปสู่ย่อหน้าหรือตอนอื่นๆ ของเรื่องให้รับสัมพันธ์กัน

2. ระดับทักษะที่ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลปลีกย่อยหมายถึง นักเรียนต้องพิจารณาโครงเรื่องและโครงสร้างข้อเขียนตามลำดับเนื้อเรื่องก่อน แล้วจึงเชื่อมโยงหรือสรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องลำดับเวลาและเหตุการณ์

3. ระดับที่ผู้อ่านตีความรายละเอียดสำคัญๆ ได้หมายถึง นักเรียนต้องใช้วิจารณญาณประกอบการวินิจฉัยวิเคราะห์รายละเอียดที่ปรากฏว่าอยู่ในเรื่อง เพื่อหาประเด็นความคิดที่สำคัญของเรื่อง

สื่อสิ่งพิมพ์

ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

พชนี มานะวานิชเจริญ (2546, หน้า 102) ได้กล่าวไว้ว่าสื่อสิ่งพิมพ์หมายถึง สิ่งตีพิมพ์ทุกประเภทนับตั้งแต่ที่เป็นตำรา วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ไปจนถึงแผ่นปลิวต่างๆ สิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ใช้ในการสื่อความหมายที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการให้ความรู้แก่มวลชนได้อย่างกว้างขวาง สามารถกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เป็นจำนวนมาก และเข้าถึงในสถานที่ และเวลาที่ต้องการ สิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ให้ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ใหม่ๆ ตลอดจนการให้ความบันเทิง

วิจิตร ภักดีรัตน์ (อ้างในจุฑารัตน์ ปัญญา, 2550, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ว่าหมายถึง ข้อเขียนที่อยู่ในรูปของข่าว สารคดี ข้อคิดเห็น หลักวิชาการ คำอธิบายรายละเอียด โดยผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เกิดประโยชน์ทางความรู้หรือความบันเทิงของผู้อ่านเป็นสำคัญ แล้วถ่ายทอดข้อเขียนนั้นด้วยการพิมพ์ลงบนกระดาษฟิล์มหรือวัสดุพื้นเรียบอื่นๆ เพื่อให้สามารถแพร่กระจายไปถึงผู้อ่านได้เป็นจำนวนมาก

วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (อ้างในพิสมัย ดวงบุรณศ์, 2554, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์ว่า หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งได้แสดงหรือจำแนกหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่างๆ โดยใช้หนังสือที่เป็นตัวเขียน หรือตัวพิมพ์เป็นสื่อเพื่อแสดงความหมาย

สรุปได้ว่า สื่อสิ่งพิมพ์หมายถึง สิ่งตีพิมพ์ทุกประเภท เช่น ตำรา วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ที่ใช้สื่อความหมายให้เกิดประโยชน์ทางความรู้ หรือความบันเทิงแก่ผู้อ่าน และสามารถแพร่กระจายไปถึงผู้อ่านได้เป็นจำนวนมาก

ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

พิมพ์ สอพิมาย (2546, หน้า 268) แบ่งประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์ให้อยู่ในด้านการสื่อความหมายในการเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้

1. หนังสือ (Book) เป็นเครื่องมือเผยแพร่ความรู้ สิ่งพิมพ์ที่ออกมาเป็นรูปเล่ม ในเล่มหนึ่งๆ จะมีเรื่องเดียวหรือหลายเรื่องก็ได้ จะเป็นเล่มเดียวจบหรือหลายเล่มก็ได้ เป็นตำราหรือหนังสืออ่านประกอบ หรือหนังสืออ้างอิงก็ได้

2. วารสาร (Journal) คือ สิ่งพิมพ์ที่กำหนดออกตามเวลา เช่น รายปี รายเดือน รายปักษ์และรายสัปดาห์ วารสารเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์ต่อการสื่อความหมายเพื่อการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นแหล่งให้ความรู้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไปผู้มีความสนใจในสิ่งนั้นๆ บางครั้งเป็นความรู้ที่ใหม่กว่าที่มีอยู่ในตำรา โดยทั่วไป

3. หนังสือพิมพ์ (Newspaper) เป็น สื่อสิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นรายวัน โดยเสนอข่าวสดที่น่าสนใจทั้งภายในและนอกประเทศ ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์นี้สามารถเก็บไว้เพื่อวิเคราะห์และเก็บไว้เป็นหลักฐานและสามารถนำมาอ่านได้อีก

4. จุลสาร (Pamphlets) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์เล่มเล็กๆ มีความหนาไม่เกิน 60 หน้า ในเล่ม จะมีเนื้อเรื่องติดต่อกันเรื่องเดียวโดยตลอด หรือหลายเรื่องก็ได้ จุลสารนี้มักจะมีเนื้อหาสาระที่มีประโยชน์ต่อการศึกษา โดยทั่วไปจุลสารนี้มีอยู่ในทุกวงการทั้งการแพทย์ การศึกษา การประชาสัมพันธ์ ธุรกิจ การเมืองการปกครอง

5. กฤตภาค (Elapsing) เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ตัดข้อความบางส่วนออกมาจากหนังสือพิมพ์หรือวารสารอีกทีหนึ่ง ในกรณีที่บรรณาธิการของห้องสมุดนั้นมีความเห็นว่าน่าจะมีประโยชน์ต่อการศึกษา

6. แผ่นปลิว (Leaflets) เป็นแผ่นกระดาษเพียงแผ่นเดียวซึ่งจะพิมพ์เนื้อเรื่องสั้นๆ เพียงเรื่องเดียว

7. แผ่นพับ (Folder) เป็นแผ่นกระดาษที่พิมพ์แต่พับเป็นหลายหน้า บรรจุเนื้อหาสรุปสั้นๆ เพื่อบอกข่าวแนะนำหรือเตือนความจำ

8. เอกสารเย็บเล่ม (Brochures) เป็นเอกสารที่เย็บรวมเป็นเล่มบางๆ มีปกและสีสันท่าน่าอ่าน ใช้เผยแพร่แนะนำ มีเนื้อหาละเอียดขึ้นจากแผ่นพับ

9. จดหมายเวียน (Circular Letters) มีลักษณะเช่นเดียวกับแผ่นปลิว ใช้สำหรับแจ้งให้ทราบข่าวเฉพาะเรื่อง หรือชักจูงใจสั้นๆ เช่น รายงานกิจกรรมต่างๆ หรือข่าวความรู้ใหม่ที่เผยแพร่ออกไปโดยไม่ระบุชื่อผู้รับ

10. หนังสือพิมพ์ฝาผนัง (Wall Papers) เป็นหนังสือพิมพ์ที่ทำเป็นแผ่นไว้ติดตามกำแพงให้ประชาชนอ่านมีเพียงแผ่นเดียว เนื้อหาประกอบไปด้วยข่าว การพาดหัวข่าว คอลัมน์ประจำ และรูปภาพใช้ติดในย่านชุมชนที่พบปะกัน

11. โปสเตอร์ (Posters) เป็นกระดาษเพียงแผ่นเดียว มีข้อความหรือภาพประกอบช่วยสื่อความหมายในการบอกข่าว ชักจูงใจ หรือเรียกความสนใจเพื่อรณรงค์ในเรื่องต่างๆ

สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของสิ่งพิมพ์นั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆอย่าง เช่น รูปแบบ ขนาด การกำหนดวัตถุประสงค์ของสื่อสิ่งพิมพ์ ทำให้มีสื่อสิ่งพิมพ์ที่หลากหลายออกมาสู่ประชาชนให้เลือกกันอ่านได้ตามความต้องการ

ประโยชน์ของสื่อสิ่งพิมพ์

ชานะ บุษาสุข (2545, หน้า 38) ได้ให้แนวคิดของการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ว่า ในการให้ความรู้มีความแตกต่างจากสื่อประเภทอื่นที่จำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการอ่าน และการแปลความหมายสัญลักษณ์ต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งพิมพ์นั้น แต่ถ้าหากมีการเตรียมการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์อย่างมีจุดประสงค์แล้วสื่อประเภทนี้จะช่วยสนับสนุนให้ผู้อ่านสามารถรับความรู้ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ได้ชัดเจน และตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยการเขียนให้อ่านง่าย การลำดับข่าวสารให้เหมาะสม การใช้ภาพเข้าช่วยเสริมความเข้าใจในการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถรับรู้ข่าวสารได้เร็วและดีขึ้น

จุมพล รอดคำดี (อ้างในจุฑารัตน์ ปัญญา, 2550, หน้า 24) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อสิ่งพิมพ์ สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง และเรียนได้เมื่อมีเวลาว่างไม่จำเป็นต้องกำหนดเวลาเรียนไว้แน่นอน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนตามระดับความสามารถและความสนใจ

2. ประหยัด สื่อสิ่งพิมพ์เป็นอุปกรณ์ที่ประหยัดในแง่ที่เมื่อคิดเปรียบเทียบปริมาณเนื้อหาของหนังสือต่อจำนวนผู้เรียนต่อจำนวนครั้งที่สามารถใช้ได้ นับว่าอุปกรณ์ประเภทสิ่งพิมพ์มีราคาถูกกว่าอุปกรณ์ประเภทอื่นๆ มาก

3. เป็นโครงสร้างพื้นฐานของการเรียนการสอน ในแง่ที่ช่วยสร้างประสบการณ์ร่วมให้ผู้เรียนโดยอาศัยการอ่านเป็นสำคัญ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเดียวกัน ตอบคำถามชุดเดียวกัน สิ่งพิมพ์ที่ดีควรแบ่งออกเป็นหน่วยย่อย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น

4. ช่วยให้การเพิ่มพูนความสามารถ คือ การอ่านหนังสือบ่อยๆ ช่วยให้ภาษาดีขึ้น มีความรู้มากขึ้น สามารถชั่งน้ำหนักข้อเท็จจริงต่างๆ ได้ เพราะจะนำไปสู่แนวทางในการแก้ปัญหาที่ดี การเรียนจากตำราไม่ควรมุ่งการจำเนื้อหาเพียงอย่างเดียว แต่ควรมุ่งให้ผู้เรียนคิดตามแนวคำถามที่สร้างขึ้น ตลอดจนมองเห็นความสำคัญของรายชื่อนหนังสืออ้างอิงที่ควรอ่านเพิ่มพูนต่อไปด้วย

5. ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ดำராชี้ให้เห็น โครงสร้างของการเรียนการสอน แต่ละวิชา การแสดงแนวการสอนออกมาในรูปของตำราช่วยให้ผู้สอนมองเห็นจุดเด่น และจุดด้อยของ วิชาที่ตนสอนได้ง่าย และจะเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุงที่ดีขึ้น

6. เก็บรักษาง่าย ปรับขนาดเพื่อเก็บรักษาได้มากกว่าสื่ออื่น อายุของกระดาษที่ผลิตใน ปัจจุบันนี้ค่อนข้างคงทนถาวร เสื่อมสลายช้า ทำให้ข้อมูลที่บันทึกเอาไว้สามารถเก็บไว้ใช้ประโยชน์ ได้นาน

7. มีน้ำหนักเบากว่าสื่อประเภทอื่น พกพาไปมาสะดวก การขนส่งไม่ลำบาก

8. อักษรหรือภาพที่พิมพ์สามารถนำมาพิสูจน์อ้างอิงได้ง่าย ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อ การเพิ่มพูนความรู้และเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่คนสมัยก่อนถ่ายทอด ความรู้ที่นึกคิด ตลอดจนความรู้ต่างๆ แก่คนรุ่นหลัง

9. ผู้รับสารต้องอ่านออก เขียนได้ นอกจากนั้นต้องมีทักษะในการอ่าน ดีความรหัสหรือ ภาษาตลอดจนกระทั่งภาพที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ได้ทั้งนี้ เพราะภาษาหรือภาพที่ปรากฏในหน้า หนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร ในปัจจุบันจะมีการใช้ภาษาแปลกๆ ไปจากหลักภาษาหรือไวยากรณ์ ซึ่งผู้อ่านที่มีความคุ้นเคยกับภาษาเหล่านี้จะเรียกว่า ภาษาเพื่อการสื่อสาร

10. สามารถตีกรอบความคิดได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่กำลังอ่าน

11. กระบวนการในการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์สามารถทำได้หลายรูปแบบ เปิดโอกาสให้เลือก วิธีผลิตที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ เช่น พิมพ์เป็นเอกสาร โรเนียวเป็นวิธีง่ายที่สุด หากต้องการให้ มีคุณภาพยิ่งขึ้นก็ใช้การพิมพ์ด้วยเครื่องพิมพ์ ซึ่งสามารถเลือกพิมพ์สีหรือขาวดำก็ได้

12. สามารถจัดพิมพ์ได้หลายรูปแบบตามวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้ เช่น แผ่นปลิว จดหมายเวียน หรือเอกสารเผยแพร่

13. สามารถใช้สื่อสิ่งพิมพ์ได้หลายทาง อาจใช้เป็นสื่อการศึกษาด้วยตัวของมันเองหรือใช้ สนับสนุนสื่ออื่นๆ ได้ เช่น ใช้สิ่งพิมพ์ในการณรงค์ สามารถเลือกจัดพิมพ์ให้มีระยะเวลาใช้งานต่าง ๆ กัน เช่น พิมพ์เพื่อใช้งานระยะสั้น อ่านแล้วทิ้ง หรือพิมพ์เก็บไว้ใช้อย่างถาวร สามารถออกแบบให้ใช้ เฉพาะบุคคล ใช้เป็นกลุ่มหรือมวลชนก็ได้

14. การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์สามารถปรับให้เหมาะสมกับกระบวนการใช้ และผลลัพธ์ที่ ต้องการตามสภาพของเครื่องอำนวยความสะดวก

15. สิ่งพิมพ์สามารถผลิตเพื่อใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะด้านได้

16. การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นไปอย่างอิสระในการศึกษา สิ่งพิมพ์ไม่จำเป็นต้องใช้ห้องพิเศษ หรือเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างอื่นเข้าช่วยแต่อย่างใด

17. ผู้อ่านสามารถใช้สื่อสิ่งพิมพ์ด้วยตัวของเขาเองในเวลาที่เขาต้องการ สามารถเรียนรู้ และอ่านซ้ำๆ กันได้หลายเที่ยว

สรุปได้ว่า สื่อสิ่งพิมพ์มีประโยชน์ช่วยให้ผู้อ่านเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถผลิตได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้ และสื่อสิ่งพิมพ์ยังมีราคาที่ถูก เก็บรักษาได้ง่ายและเป็นเวลานานอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุฑารัตน์ ปัญญา (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่เรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเชิงวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนดีขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.7) มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่ในระดับปรับปรุง หลังเรียนนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.62) มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่ในระดับดีมาก

จำเรียง ขศบุญเรือง (2550) ได้ศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคไฟว์ ดับเบิลยู วัน เอช (5W1H) ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการใช้เทคนิคไฟว์ ดับเบิลยู วัน เอช (5W1H) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี คือ 80.55 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ตามที่โรงเรียนตั้งไว้ และในระหว่างโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น นักเรียนสามารถ ตั้งคำถามและตอบคำถามได้โดยใช้เทคนิค ไฟว์ ดับเบิลยู วัน เอช (5W1H)

สุมิตรา บุตรศรีเมือง (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.03/80.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ดังนั้นประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.7234 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 72.34 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา มีคะแนนเฉลี่ยในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และคะแนนเฉลี่ยในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดวงมาลา จาริขานนท์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน เพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกทักษะสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการ

เรียนรู้การอ่าน เพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกทักษะสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.43/80.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6023 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 60.23 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อฝึก การคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด

รุ่งรัชชยา เจริญยิ่งโยชน์ (2553) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการ อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังจากการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เขมรรัช กุมารสิทธิ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้ข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตเพื่อ พัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60 และเมื่อศึกษาผล ในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์ และด้านความสำคัญ อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.66 และ 60.88 ตามลำดับ และด้านหลักการอยู่ใน ระดับควรปรับปรุง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.16 และนักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกถึงความสนใจใน การทำกิจกรรมสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตอย่างสนุกสนาน และเพื่อให้เป็นบทอ่านเพิ่มเติมด้วย ตนเองอย่างสม่ำเสมอ

พิสมัย ดวงบุรณงค์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาความสามารถ ในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการ คิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 94.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 60 ซึ่งนักเรียนผ่านเกณฑ์ทุกคน

พิสมัย บุญรอด (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD วิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาและใช้จัด กิจกรรมการเรียนรู้ประสิทธิภาพเท่ากับ 84.54/84.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) เท่ากับ 0.7220 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

ชั้นยพร เงิน โศกกรวด (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.49/84.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดังนั้นประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ มีค่าเท่ากับ 0.7281 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 72.81 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยที่กล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ทักษะการอ่านมีความสำคัญต่อผู้เรียนมาก ดังนั้นจึงนับได้ว่าทักษะการอ่านของผู้เรียนยังเป็นปัญหาที่สมควรได้รับการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อนำผลไปพัฒนาตนเองและสังคมต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 คน ปีการศึกษา 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 40 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

1.3 ศึกษาเนื้อหาและมาตรฐาน ตัวชี้วัด จากสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้

1.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ดังนี้

แผนที่ 1 เรื่องการอ่านคติวิเคราะห์สารคดี

แผนที่ 2 เรื่องการอ่านคติวิเคราะห์ข่าว

แผนที่ 3 เรื่องการอ่านคติวิเคราะห์บทความ

แผนที่ 4 เรื่องการอ่านคติวิเคราะห์นิทาน

แผนที่ 5 เรื่องการอ่านคติวิเคราะห์เรื่องสั้น

ซึ่งมีส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้

2. ตัวชี้วัด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

4. สาระการเรียนรู้

5. กิจกรรมการเรียนรู้

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

7. การวัดและประเมินผล

8. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ซึ่งในส่วนของกิจกรรมการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมลักษณะการอ่าน คติวิเคราะห์สารคดี จากนิตยสาร ข่าว บทความ นิทาน เรื่องสั้น โดยจะยึดหลักคำถามโดยใช้เทคนิค 5W1H

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบคุณภาพ ความตรงตามเนื้อหา โดยใช้แบบตรวจสอบคุณลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ กับวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านคติวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 40 ข้อ ผู้ศึกษาดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 ศึกษาทฤษฎีหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดทักษะการอ่าน คัดวิเคราะห์ วิเคราะห์ เนื้อหาและจุดประสงค์

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คัดวิเคราะห์ฉบับร่าง แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ดังนี้

1) สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยศึกษาจากเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ และสร้างแบบทดสอบ จำนวน 40 ข้อ ดังนี้

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ

วิเคราะห์ความสำคัญ จำนวน 10 ข้อ

วิเคราะห์เนื้อหา จำนวน 10 ข้อ

วิเคราะห์หลักการ จำนวน 10 ข้อ

2) นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คัดวิเคราะห์ที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องและเหมาะสมของประเด็นการประเมิน

4) ปรับแบบทดสอบตามคำแนะนำ แล้วจัดทำแบบทดสอบที่จะนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการทดลองและรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้และเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้า ต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยม่วง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

2. ก่อนทำการทดลองผู้ศึกษาทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบวัดทักษะการอ่าน คัดวิเคราะห์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน คัดวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 5 แผน ใช้เวลา 10 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมเวลาการทดสอบ ก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียน

5. หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้สิ้นสุดแล้ว การทดสอบหลังเรียน (Post test) โดยใช้แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คัดวิเคราะห์ ชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน

6. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปตรวจวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาได้นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ก่อนเรียน และหลังเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบเลยให้ 0 คะแนน และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะในการอ่าน คติวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ แล้วนำไปเทียบเกณฑ์ความแตกต่างที่ร้อยละ 25

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ศึกษาขอนำเสนอผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ตอนที่ 1 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างโดยได้เลือกเอาสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ มาใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้มีความหลากหลาย น่าสนใจ โดยใช้สิ่งต่างๆ ที่อยู่ในภาพเป็นสื่อในการโน้มน้าวความคิด เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ 4 ด้าน คือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์หลักการ และวิเคราะห์เนื้อหา ตลอดจนมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน โดยเริ่มตั้งแต่แผนที่ 1 จนถึงแผนที่ 5 ตามลำดับ ซึ่งได้เรียงตามลำดับความยากง่ายไว้แล้ว และได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นกระบวนการมีขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งมีหลากหลายวิธีการ สำหรับขั้นการเรียนรู้ ได้นำเอาเทคนิคการตั้งคำถามเพื่อช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล คือ เทคนิค SWIH คือ การใช้คำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ซึ่งลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนมีทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เรียนรู้คู่กับเพื่อน และเรียนรู้เป็นกลุ่ม เพื่อฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างหลากหลาย และในขั้นสรุปของกระบวนการเรียนการสอนมีการวัดและประเมินผล โดยการให้ผู้เรียนตอบคำถามด้วยการเขียนคำตอบในใบงาน เพื่อฝึกทักษะการใช้ภาษาเขียนของตนเอง และการนำเสนอผลงานในห้องเรียน ซึ่งมีรายละเอียดของการสร้างและใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตาราง 4.1 ผลการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนที่	เรื่อง	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
1	การอ่านคติวิเคราะห์สารคดี	2
2	การอ่านคติวิเคราะห์ข่าว	2
3	การอ่านคติวิเคราะห์บทความ	2
4	การอ่านคติวิเคราะห์นิทาน	2
5	การอ่านคติวิเคราะห์เรื่องสั้น	2
รวมเวลาเรียน		10

เมื่อนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ พบว่า การอ่านคติวิเคราะห์สารคดี นักเรียนสามารถตอบคำถาม แยกแยะ และหาเหตุผลเกี่ยวกับสารคดีที่อ่าน สรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดได้ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และผลงานมีคุณภาพ

การอ่านคติวิเคราะห์ข่าว นักเรียนสามารถตอบคำถาม แยกแยะ และหาเหตุผลเกี่ยวกับข่าวที่อ่าน สรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดได้ถูกต้องเหมาะสม และนักเรียนสามารถอธิบายการนำข้อคิดที่ได้จากข่าวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และผลงานมีคุณภาพ

การอ่านคติวิเคราะห์บทความ นักเรียนสามารถตอบคำถาม แยกแยะ และหาเหตุผลเกี่ยวกับบทความที่อ่าน สรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถวิเคราะห์บทความด้วยหลัก 5W1H ได้ถูกต้อง แสดงความคิดเห็นได้ดี มีเหตุผลน่าสนใจแต่ยังไม่ค่อยสัมพันธ์กับชีวิตจริง มีใจความสำคัญถูกต้อง มีคำสำคัญ หลอมเนื้อหาอย่างต่อเนื่องแต่เนื้อหาไม่สัมพันธ์กัน อีกทั้งเขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ 4 ใน 5 ส่วน

การอ่านคติวิเคราะห์นิทาน นักเรียนสามารถตอบคำถาม แยกแยะ และหาเหตุผลเกี่ยวกับนิทานที่อ่าน สรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถวิเคราะห์นิทานด้วยหลัก 5W1H ได้ถูกต้อง แสดงความคิดเห็นได้ดี มีเหตุผลน่าสนใจแต่ยังไม่ค่อยสัมพันธ์กับชีวิตจริง มีใจความสำคัญถูกต้อง มีคำสำคัญ หลอมเนื้อหา

อย่างต่อเนื่องแต่เนื้อหาไม่สัมพันธ์กัน อีกทั้งเขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ครบถ้วน

การอ่านคิดวิเคราะห์เรื่องสั้น นักเรียนสามารถตอบคำถาม แยกแยะ และหาเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องสั้นที่อ่าน สรุปใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ระบุแนวคิด และข้อคิดได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถระบุเขียนคำขึ้นต้นได้ครบถ้วน ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ปีที่แต่ง เลขหน้า คำว่า ความว่า มีใจความหลักถูกต้องครบถ้วน มีคำสำคัญ หลอมรวมเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง เนื้อหาสัมพันธ์กัน เขียนครอบคลุมเนื้อหาหรือใจความสำคัญที่ต้องการสื่อสารได้ครบถ้วน

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามของการวิจัยข้อที่ 2 เปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ผู้ศึกษานำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 10 คน โดยผู้ศึกษาดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน และทำการทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ จำนวน 1 ฉบับ 40 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์

คนที่	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ผลต่าง		สรุป เทียบเกณฑ์ การผ่านร้อยละ 25
	คะแนนเต็ม (40 คะแนน)	ร้อยละ	คะแนนเต็ม (40 คะแนน)	ร้อยละ			
1	22	55.00	28	70.00	6	15.00	ไม่ผ่าน
2	20	50.00	32	80.00	12	30.00	ผ่าน
3	14	35.00	28	70.00	14	35.00	ผ่าน
4	28	70.00	34	85.00	6	15.00	ไม่ผ่าน
5	14	35.00	26	65.00	12	30.00	ผ่าน
6	8	20.00	24	60.00	16	40.00	ผ่าน

ตาราง 4.2 (ต่อ)

คนที่	ก่อนเรียน		หลังเรียน		ผลต่าง	ร้อยละ	สรุป เทียบเกณฑ์ การผ่านร้อยละ 25
	คะแนนเต็ม (40 คะแนน)	ร้อยละ	คะแนนเต็ม (40 คะแนน)	ร้อยละ			
7	20	50.00	34	85.00	14	35.00	ผ่าน
8	28	70.00	38	95.00	10	25.00	ผ่าน
9	16	40.00	30	75.00	14	35.00	ผ่าน
10	16	40.00	32	80.00	16	40.00	ผ่าน
ค่าเฉลี่ย	18.60	46.50	30.60	76.50	12	30.00	ผ่าน

จากตาราง 4.2 แสดงให้เห็นว่า ผลคะแนนทักษะการอ่าน คิวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 46.50 โดยภาพรวมสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ร้อยละ 76.50 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ผลต่างร้อยละ 25 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ไม่ผ่าน 2 คน โดยที่นักเรียนทั้ง 2 คน มีคะแนนก่อนและหลังเรียนสูง คือ ก่อนเรียน ร้อยละ 55.00 และร้อยละ 70.00 หลังเรียน ร้อยละ 70.00 และ ร้อยละ 85.00 ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อนำไปเทียบเกณฑ์ความแตกต่างจึงน้อยกว่าร้อยละ 25

ตาราง 4.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คิวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ จำแนกเป็นรายด้าน (N=10 คน)

ทักษะการคิดวิเคราะห์	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	ลำดับที่
ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์	10	6.70	78.50	2
ด้านวิเคราะห์ความสำคัญ	10	8.20	72.00	4
ด้านวิเคราะห์หลักการ	10	8.50	80.00	1
ด้านวิเคราะห์เนื้อหา	10	7.20	75.20	3

จากตาราง 4.3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีผลการอ่าน คิวิเคราะห์หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ด้านวิเคราะห์หลักการ มากที่สุด (ร้อยละ 80.00) รองลงมา คือ ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (ร้อยละ 78.50) ถัดมาด้านวิเคราะห์เนื้อหา (ร้อยละ 75.20) และด้านวิเคราะห์ความสำคัญ (ร้อยละ 72.00) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน เวลา 10 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 40 ข้อ โดยนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ

สรุปผลการศึกษา

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 10 ชั่วโมง
2. นักเรียนมีทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.50 และนักเรียนผ่านเกณฑ์ความแตกต่างร้อยละ 25 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา เรื่องการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ศึกษาขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ศึกษาได้คำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนได้กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม ทั้งนี้เพื่อให้สามารถวัดได้จริง และเป็นจุดประสงค์ที่ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดถึงคุณธรรม จริยธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ

ของเรื่อง มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักคิด พิจารณา วิเคราะห์ จำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบสิ่งต่างๆ อย่างมีเหตุผลก่อนตัดสินใจ และรู้จักการใช้ภาษาเขียน เพื่อตอบคำถาม หรือเพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นได้รับรู้ และเป็นผู้ที่มีเหตุผล รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม มีจิตสาธารณะ สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กระบวนการจัดการเรียนรู้ นับเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และซึมซับประสบการณ์ต่างๆ ที่สัมผัส ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้คำนึงถึงความหลากหลายของการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกขั้นตอน ได้แก่ กระบวนการอ่าน กระบวนการคิดวิเคราะห์ และกระบวนการเขียน ตัวอย่างเช่น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำเสนอแนวคิด ได้นำเสนอผลงาน ส่งเสริมให้ผู้รู้จักการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงาน เพื่อการพัฒนางานในครั้งต่อไป อีกทั้งได้มีการฝึกกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานแข่งกับเวลา ตลอดถึงการทำงานให้มีคุณภาพ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อตนเองและสังคม อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการได้เรียนรู้การวิพากษ์วิจารณ์งานของเพื่อนๆ ในชั้นเรียน ตลอดถึงการใช้ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นจากการอ่าน จึงส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล และรู้จักแยกแยะสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น

สื่อและแหล่งเรียนรู้ ในการศึกษารั้วนี้ ผู้ศึกษาได้นำสื่อสิ่งพิมพ์หลากหลายประเภทมาใช้ โดยคำนึงถึงวุฒิภาวะ ธรรมชาติ และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การใช้รูปภาพ เรื่องราวความรู้ต่างๆ ใบความรู้ที่ออกแบบให้น่าสนใจ มีใบงานให้ได้ฝึกคิดฝึกเขียน ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องตามหลักการจัดทำสื่อสำหรับนักเรียนในชั้นนี้ เช่น ให้ความสำคัญกับขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามกระบวนการ และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นความคิดของแต่ละคน จึงทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกครั้ง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้วัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยคำนึงถึงความสอดคล้อง และครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละแผน ได้แก่ การวัดด้านความรู้โดยการซักถาม การให้เล่าเรื่อง และใช้แบบประเมินใบงาน เพื่อวัดทักษะการใช้ภาษาเขียนของผู้เรียน อันเป็นผลของการอ่านและการคิดวิเคราะห์ ในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง อำเภอแม่อาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย พบว่า นักเรียนให้ความสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมาก นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม มีความกระตือรือร้นในการเรียนมีการตอบคำถามอย่างต่อเนื่อง นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนเป็นอย่างดี ทุกครั้งเมื่อให้ทำ ใบงาน นักเรียนสามารถทำได้ดี จึงทำให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจ เมื่อวัดและประเมินผลปรากฏว่าผู้เรียนทุกคนสามารถผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.50 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค 5W1H เป็นวิธีการที่เหมาะสมในการสอน เพื่อส่งเสริมความคิดเป็นลำดับขั้นตอน ช่วยพัฒนาผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน และได้ฝึกคิด เนื่องจากมีกรอบและแนวทางให้นักเรียนฝึกคิดเป็นลำดับขั้นตอน โดยครูคอยดูแลการฝึกของนักเรียน และคอยกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถาม เพื่อแสวงหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ นักเรียนยังได้ฝึกการจัดระบบข้อมูลความรู้และความคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้จากการอ่าน และเมื่อพิจารณาการอ่าน คติวิเคราะห์หลังจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ โดยจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ด้านหลักการ มากที่สุด ร้อยละ 80.00 ในการทดสอบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์มีนักเรียน จำนวน 2 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ ความแตกต่างร้อยละ 25 เนื่องจากนักเรียนสามารถทำแบบทดสอบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ ก่อนเรียนได้คะแนนสูง และเมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ความแตกต่างร้อยละ 25 จึงทำให้ค่าร้อยละ ต่ำกว่าเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑารัตน์ ปัญญา (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่เรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเชิงวิเคราะห์โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบ หลังเรียนดีขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.7) มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่ในระดับปรับปรุง หลังเรียนนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.62) มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ อยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัย รุ่งรัฐธยา เจริญยิ่งโยชน์ (2553) เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังจากการเรียนโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งสอดคล้องกับ เขมรภัย กุมารสิทธิ์ (2554) เรื่อง การใช้ข้อมูล ข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60 และเมื่อศึกษาผลในแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ ด้านความสัมพันธ์ และด้านความสำคัญ อยู่ในระดับปานกลางมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.66 และ 60.88 ตามลำดับ และด้านหลักการอยู่ในระดับควรปรับปรุงมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.16 นอกจากนี้ ผลการวิจัยของ พิสมัย ดวงบุรงค์ (2554) เรื่อง การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 94.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์

ที่กำหนดไว้ คือร้อยละ 60 ซึ่งนักเรียนผ่านเกณฑ์ทุกคน ตลอดจนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชนพร เงิน โลกกรวด (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค จิกซอว์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็น ร้อยละ 72.81 และคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

เมื่อพิจารณาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์หลังจากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้านการคิดวิเคราะห์หลักการมีคะแนนมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การบอกหลักการของเรื่อง จัดเป็นผลการเรียนรู้ในการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานที่ นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ง่าย และอีกประการหนึ่งคือ โรงเรียนบ้านห้วยม่วงมีโครงการ/ กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยเฉพาะทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ เดิมในเรื่องการอ่านคิดวิเคราะห์ และภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นเทคนิค วิธีการอ่านควบคู่กับการคิดวิเคราะห์นั้น ทำให้นักเรียนมีกรอบในการคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอนของ เทคนิค 5W1H คือ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จำเรียง ขบบุญเรือง (2550) ได้ศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคไฟว์ ดับเบิ้ลยู วันเอช (5W1H) ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการใช้เทคนิคไฟว์ ดับเบิ้ลยู วัน เอช (5W1H) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วรรณคดี คือ 80.55 และในระหว่างโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามได้ โดยใช้เทคนิค ไฟว์ ดับเบิ้ลยู วัน เอช (5W1H) และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ สุมิตรา บุตรศรีเมือง (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียน เชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 72.34 และหลังเรียน เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน ตลอดจนผลการวิจัยของ ดวงมาลา จาริชานนท์ (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน เพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกทักษะ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน เพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกทักษะ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 60.23

การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ผลดีเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการนำสื่อมาใช้อย่างเป็นระบบ นักเรียน

ได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง และแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกันเป็นอย่างดีกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้น ได้ลงมือทำงานด้วยตนเอง สื่อที่น่าสนใจ และพร้อมที่จะเรียนรู้ สิ่งใหม่อยู่เสมอ อันส่งผลถึงคุณภาพของชิ้นงาน และผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน คิควิเคราะห์ของนักเรียนเป็นที่น่าสนใจ ตลอดจนยังส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน เป็นคนมีเหตุผล รู้จักคิควิเคราะห์ ไตร่ตรองสิ่งต่าง ๆ ที่เข้ามาในชีวิตมากขึ้น อีกทั้งนักเรียนยังสามารถใช้กระบวนการเขียนเขียนตอบคำถามจากสิ่งที่อ่านได้ตรงประเด็น สามารถสื่อความให้ผู้อื่นเข้าใจได้ดีขึ้นอีกด้วย ซึ่งเป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการประยุกต์ใช้หลัก 5W1H ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำแนวทางไปใช้

จากผลการศึกษา พบว่า นักเรียนมีทักษะการคิควิเคราะห์ด้านวิเคราะห์ความสำคัญอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้นในขั้นตอนการสอนขั้นทำไม (Why) เป็นขั้นที่ให้นักเรียนอ่านแล้วสื่อสารเรื่องราวที่อ่าน และวิเคราะห์ในการให้ความสำคัญ ครูควรเน้นให้นักเรียนอ่านมากๆ และฝึกบ่อยๆ โดยครูและนักเรียนช่วยการวิเคราะห์ ตลอดจนครูควรใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้คิดและตอบคำถาม ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน และสรุปใจความสำคัญได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา การจัดการเรียนรู้การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิควิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่านจับใจความสำคัญ และสาระที่ 2 การเขียนสรุปความจากการฟัง การดู และการพูด 2. ควรมีการศึกษา การจัดการเรียนรู้การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิควิเคราะห์ เพื่อพัฒนาการอ่านคิควิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีธรรมชาติวิชาที่คล้ายคลึงกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). เอกสารประกอบการศึกษาขั้นพื้นฐานและแนวทางการวัดผลประเมินผล
การเรียนรู้. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์.
กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ชัดเชดมีเดีย.
- เขมรินทร์ กุมารสิทธิ์. (2554). การใช้ข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน
คิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การค้นคว้าแบบอิสระ
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เครือวัลย์ กาญจนคูหา. (2548). การใช้สื่อสิ่งพิมพ์พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรัชดา ก้วพิสมัย. (2545). การพัฒนาแผนการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรและ
การสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฑารัตน์ ปัญญา. (2550). ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่เรียนโดยใช้สื่อ
สิ่งพิมพ์ส่งเสริมการอ่าน. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทน์ ทองประเสริฐ. (2540). หลักภาษา-การใช้ภาษา. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- จำเรียง ขบบุญเรือง. (2550). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้เทคนิค ไฟว์ ดับเบิ้ลยู วัน เอช. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ:
ศิลปาบรรณาคาร.
- ชวลิต ชูกำแหง. (2549). การประเมินการเรียนรู้. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชำนาญ บุญสุข. (2545). ภาษาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค.

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: เมธีพิปส์.
- ดวงมาลา จาริขานนท์. (2551). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์ด้วยแบบฝึกทักษะสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญพร เงินโคกกรวด. (2556). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิพนธ์รดา นาคมา. (2543). การสร้างหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย เพื่อเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- พัชนี มานะวานิชเจริญ. (2546). ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค.
- พิมพ์พร สอพิมาย. (2546). ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม็ค.
- พิสมัย บุญรอด. (2555). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิสมัย ดวงบุรณงค์. (2554). การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพฑูรย์ สีนารัตน์. (2538). ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขาวดี วิบูลย์ศรี. (2545). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งรัจฐิยา เจริญยิ่งโยชน. (2553). การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลินจง จันทรวราทิพย์. (2542). เอกสารคำสอนรายวิชา การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.

- วัชรวิ บวรณสิงห์และนิรมล ศตวุฒิ. (2542). การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ด้านหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิภาวรรณ ไกรคุ้ม. (2551). มิติใหม่ในการอ่านรอบๆตัว. วารสารวิชาการ.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. ภาพสันธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมพร แพ่งพิพัฒน์. (2542). การอ่านเพื่อชีวิต. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สมพร มั่นตระกูล. (2543). การอ่านทั่วไป. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2541). การอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุมิตรา บุตรศรีเมือง. (2550). การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เสงี่ยม ไตรรัตน์. (2546). การสอนเพื่อสร้างเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ศึกษาสตรีมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2550). หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ

1. นายโสภณ ชัยเพ็ชร ศึกษานิเทศก์ชำนาญ ชำนาญการพิเศษ ด้านภาษาไทย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
2. นายพรเทพ ดวงปันสิงห์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสันมหาพนวิทยา จังหวัดเชียงใหม่
3. นางลำยอง จิ้มทราย ครูชำนาญการพิเศษ วิชาภาษาไทย
โรงเรียนบ้านแม่ไคร้ จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์

เวลาเรียน 10 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

ใช้สอนวันที่ 26 เดือน กันยายน พ.ศ.2560

ครูผู้สอน นางสาวจุฑามาศ พวงจันทร์ดี

.....
มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท1.1 ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิต

สาระสำคัญ

การอ่านวิเคราะห์ เป็นการอ่านในใจอย่างหนึ่ง เพื่อมุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือวิเคราะห์
ความสัมพันธ์ วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์หลักการ ประเด็นของเรื่องที่อ่านได้ง่าย
และชัดเจนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้ได้ แล้วสามารถวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ความสำคัญ
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการจากเรื่องที่อ่าน

สาระการเรียนรู้

การอ่าน คิดวิเคราะห์เนื้อหาจากนิทาน เรื่อง แพะรับบาป

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรม	ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์
ขั้นนำ 1.1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้ ๑ นิทานส่วนใหญ่เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น	
ขั้นสอน 2.1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาการอ่านนิทาน จากสื่อต่างๆ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ ดังนี้ ๑ นิทานหมายถึงอะไร ได้แก่อะไรบ้างให้ยกตัวอย่าง 2.2. ครูให้นักเรียนทุกคนอ่านวิเคราะห์นิทาน ที่กำหนดให้ โดยกำหนดสมาชิกในกลุ่ม ตอบคำถาม ดังนี้ สมาชิกคนที่ 1 Who (ใคร) - บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ - ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง - ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง - ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้เกิดขึ้นมากที่สุด - เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์ สมาชิกคนที่ 2 What (ทำอะไร) - ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น - มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ - หลักฐานที่สำคัญที่สุด คืออะไร - สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร สมาชิกคนที่ 3 Where (ที่ไหน) - สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ - เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน - เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด	วิเคราะห์หลักการ วิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์

กิจกรรม	ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์
ขั้นสอน (ต่อ)	

การวัดและประเมินผล

1. การวัดและประเมินผล

ตรวจใบงานการวิเคราะห์นิทาน

2. เครื่องมือวัดและประเมินผล

แบบประเมินการวิเคราะห์นิทาน

3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

นักเรียนทำใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ 4 การอ่าน คิควิเคราะห์นิทาน โดยเทคนิคคำถามหลัก 5W1H ผ่านเกณฑ์ระดับ 3 ขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินใบงาน

รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
1. การวิเคราะห์เนื้อหา	แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องชัดเจน มีเหตุผลน่าสนใจ	แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องชัดเจน แต่เหตุผลยังไม่สอดคล้อง	แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ยังไม่ชัดเจน	ไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
2. การวิเคราะห์ความสำคัญ	บอกความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนทุกประเด็น วิเคราะห์ตัวละครจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง	บอกความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนทุกประเด็น วิเคราะห์ตัวละครจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องเป็นบางตัว	บอกความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ครบถ้วนทุกประเด็น วิเคราะห์ตัวละครจากเรื่องที่อ่านได้ไม่ถูกต้อง	ไม่สามารถบอกความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้และวิเคราะห์ตัวละครจากเรื่องที่อ่านได้ไม่ถูกต้อง
รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	เชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิง เหตุผลระหว่าง ข้อมูลหลักกับ ข้อมูลย่อยได้ ถูกต้องและ สัมพันธ์กับเรื่อง ที่อ่าน	เชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิง เหตุผลระหว่าง ข้อมูลหลักกับ ข้อมูลย่อยได้ ถูกต้องแต่ไม่ สัมพันธ์กับเรื่อง ที่อ่าน	เชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิง เหตุผลระหว่าง ข้อมูลหลักกับ ข้อมูลย่อยไม่ได้	ไม่สามารถ เชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิง เหตุผลระหว่าง ข้อมูลหลักกับ ข้อมูลย่อยได้
4. การวิเคราะห์หลักการ	สรุปใจความ สำคัญครอบคลุม ครบถ้วน เรียงลำดับ ความคิดต่อเนื่อง ชัดเจนและบอก จุดมุ่งหมายของ ผู้เขียนได้ถูกต้อง	สรุปใจความ สำคัญครอบคลุม ครบถ้วน เรียงลำดับ ความคิดต่อเนื่อง ชัดเจนแต่บอก จุดมุ่งหมายของ ผู้เขียนไม่ถูกต้อง	สรุปใจความ สำคัญครอบคลุม ครบถ้วน เรียงลำดับ ความคิดต่อเนื่อง ได้ไม่ชัดเจนและ บอกจุดมุ่งหมาย ของผู้เขียนไม่ ถูกต้อง	ไม่สามารถสรุป ใจความสำคัญ ครอบคลุม ครบถ้วน เรียงลำดับความคิด ต่อเนื่องได้ไม่ ชัดเจนและบอก จุดมุ่งหมายของ ผู้เขียนได้

เกณฑ์การผ่าน คือ ได้คะแนนระดับ 3 ขึ้นไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

นิทาน เรื่อง แพะรับบาป

แพะรับบาป เป็นสำนวนไทยที่คุ้นหูของคนทั่วไป ใช้เรียกบุคคลที่อื่นตัดสินว่าเป็นผู้กระทำความผิดแต่ความจริงแล้วเป็นผู้บริสุทธิ์ ที่มาของสำนวนนี้มีเรื่องเล่าแตกต่างกัน ในจังหวัดยะลา พระครูอุทัย วิทยาภรณ์ ได้เล่าไว้ดังนี้

ณ ที่หนึ่งที่แห่งหนึ่ง มีลักษณะแห้งแล้งกันดารติดต่อกันมาหลายปี ประชาชนจึงต้องอพยพไปหาที่อยู่ใหม่ ครอบครัวหนึ่ง มีพ่อ แม่ และลูกชาย ต้องประสบความลำบากเป็นอย่างมาก ด้วยความเป็นห่วงพ่อแม่ ลูกชายจึงตัดสินใจไปหางานทำในเมืองอื่น เขาขอร้องให้พ่อแม่ ใช้จ่ายเงินที่เก็บไว้ไปก่อน เมื่อทำงานได้เงินแล้วจะนำมาให้ทันที พ่อแม่ก็เห็นด้วยกับความคิดของเขา

ชายหนุ่มออกเดินทางแต่เช้าตรู่ ผ่านทุ่งนาอันแห้งแล้ง ดันไม้ขึ้นต้นตายไม่มีสัตว์อาศัยอยู่เลย เขาเดินทางมาหลายชั่วโมงทำให้รู้สึกเหน็ดเหนื่อยจึงนั่งพักที่โคนต้นไม้ริมสระน้ำ พร้อมกับวางห่อข้าวไว้ใกล้ๆ ความร้อนทำให้ชายหนุ่มตัดสินใจลงไปอาบน้ำ ขณะนั้นถึงที่อาศัยอยู่บนต้นไม้เห็นห่อข้าวจึงลงมากินจนหมดห่อเหลือแต่ใบตองหล่นอยู่โคนต้นไม้ แพะตัวหนึ่งเดินมาเพื่อจะดื่มน้ำเห็นใบตองจึงกัดกินเป็นอาหาร ชายหนุ่มขึ้นจากน้ำเห็นแพะกำลังกัดกินใบตองพอดี ก็เกิดความโมโหคิดว่าแพะกินข้าวหมดห่อ จึงฉวยไม้ไล่ตีแพะจนตายแล้วลงมานั่งพักเหนื่อยที่โคนต้นไม้ นั่น เขาเหม่อมองไปอย่างไรจุดหมาย จับพลันก็เหลือบไปเห็นลิงมีเมล็ดข้าวติดปากก็รู้ทันทีว่าเขาเข้าใจผิด จนทำให้ฆ่าแพะตายทั้งๆที่แพะไม่ได้ผิดอะไรเลยต้องมารับบาปแทนๆ

ที่มา : คู่มือการเรียนการสอน เรื่อง สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว
ช่วงชั้นที่ 2 หน้า 89 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ใบงานกิจกรรมฝึกทักษะที่ 4 การอ่านคิดวิเคราะห์นิทาน

คำชี้แจง นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง แพะรับบาป แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ ใคร
อยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้บ้าง ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้สถานการณ์นี้
เกิดขึ้นมากที่สุด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์ (Who : ใคร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุด คืออะไร สาเหตุที่
ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร (What : อะไร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด
(ที่ไหน : Where)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้น เหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่
สถานการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นได้ (เมื่อไร : When)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

5. สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เหตุใดต้องเป็นคนนี้เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใด
เหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้ (Why : ทำไม)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เขาทำสิ่งนั้นได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นอย่างไรบ้าง เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง มีหลักในการพิจารณาคนได้อย่างไรบ้าง (HOW : อย่างไร)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิววิเคราะห์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิววิเคราะห์
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจงแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านคิด วิเคราะห์
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 40 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 40 คะแนน
ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที
2. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก: ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง
คำตอบเดียว

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 ข้อ

อ่านบทร้อยกรองที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ (๐ –๐๐)

อันการทำความดีไม่มีสูญ

บำเพ็ญบุญไว้เถิดหนาอย่าสงสัย

หากวันนี้คนไม่เห็นไม่เป็นไร

วันหนึ่งไซ้คงตระหนักประจักษ์ตา

ถ้าดวงคิดผลิผลามเอาความชอบ

เมื่อความดียังไม่ตอบก็โทษา

เปลี่ยนความคิดผิดอย่างที่ทำมา

จะสิ้นวันเวลาพบความดี

(ที่มา : การอ่านบทร้อยกรอง. (เอกสารประกอบคำสอน).:โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา มปป. มปป.)

(0.) บทร้อยกรองนี้ต้องการกล่าวถึงสิ่งใด (วิเคราะห์ความสัมพันธ)

ก. การส่งเสริมความกตัญญู

ข. การส่งเสริมการทำความดี

ค. การส่งเสริมความสามัคคี

ง. การสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม

(00.) ข้อคิดสำคัญที่ได้จากบทร้อยกรองนี้คืออะไร (วิเคราะห์ความสำคัญ)

(ก.) ความดีทำยาก เห็นผลช้า

ข. ความดีทำง่าย เห็นผลเร็ว

ค. ความชั่วทำยาก เห็นผลช้า

ง. ความชั่วทำง่าย เห็นผลเร็ว

จึงก็เป็นสัตว์ที่สามารถเปลี่ยนสีผิวให้กับสิ่งแวดล้อม ถ้าฝ้ายบ้านเป็นสีขาว จึงจะเปลี่ยน
สีผิวเป็นสีขาว ถ้าฝ้ายบ้านเป็นสีน้ำตาล จึงจะเปลี่ยนสีผิวเป็นสีน้ำตาล จึงจะเปลี่ยนสีตามที่อยู่
อาศัยของมัน

(000.) สัตว์ที่กล่าวถึงในข้อความดังกล่าว คือ สัตว์ชนิดใด (วิเคราะห์หลักการ)

- ก. งู
- ข. ตู๊กแก
- ค. กิ้งก่า
- (ง.) จิ้งจก

ปลาทองถูกเลี้ยงไว้ในอ่างโดยใช้น้ำในแม่น้ำ ให้อาหารอย่างสม่ำเสมอในปริมาณพอเหมาะ ถ่ายน้ำให้ปลาเป็นประจำ ผู้เลี้ยงเคยเลี้ยงปลามานาน วันหนึ่งเขาถ่ายน้ำให้ปลา โดยปล่อยใส่น้ำประปา ในอ่างเลี้ยงปลา เขาดูแลปลาทองและให้อาหารเหมือนเดิมทุกอย่าง เขาเลี้ยงได้ 1 สัปดาห์ ปลาทองตายหมดทุกตัว

ในชุมชนคลองขาวมีโรงงานฟอกหนังอยู่ 2 แห่ง ตั้งอยู่ใกล้ๆกับโรงเรียนสามัคคี กลิ่นของน้ำที่ชะล้างหนังที่ฟอกด้วยสารเคมีลอยไปตามลมในบางครั้งมีกลิ่นเหม็นมาก นักเรียนในโรงเรียนสามัคคีได้รับกลิ่นอยู่เสมอ บางวันนักเรียนหลายคนมีอาการแสบจมูก วิงเวียน คลื่นไส้ อาเจียน หน้ามือ ถูกนำส่งโรงพยาบาล

(0000.) กลิ่นเหม็นเกิดขึ้นจากสาเหตุใด (วิเคราะห์หลักการ)

- ก. โรงเรียนสามัคคี
- ข. น้ำร้อนเกินไป
- (ค.) สารเคมีที่ใช้ฟอกหนัง
- ง. คลอรีนในน้ำประปา

ภาคผนวก ง

ผลการสอบทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์หลังเรียน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการสอบทักษะการอ่านคติวิเคราะห์หลังเรียน

คนที่	ทักษะการคติวิเคราะห์				คะแนนเต็ม (40)	ร้อยละ
	ความสัมพันธ์ (10)	ความสำคัญ (10)	หลักการ (10)	เนื้อหา (10)		

1	5	8	9	6	28	70
2	7	9	9	7	32	80
3	5	8	9	6	28	70
4	8	9	9	8	34	85
5	5	7	7	7	26	65
6	6	6	6	6	24	60
7	8	9	9	8	34	85
8	9	10	10	9	38	95
9	7	8	8	7	30	75
10	7	8	9	8	32	80

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก จ
ตารางสรุปผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
ของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่าน คิด
วิเคราะห์

เรื่อง การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
21	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
27	+1	0	+1	0.67	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
30	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
31	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
32	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
33	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
34	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
35	+1	+1	0	0.67	สอดคล้อง
36	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
37	0	+1	+1	0.67	สอดคล้อง
38	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
39	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
40	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

นางสาวจุฑามาศ พวงจันทร์ดี

วัน เดือน ปี

28 ตุลาคม 2531

ประวัติการศึกษา

- 2543 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสหศึกษาช่องฟ้าจินเชิง
2549 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนช่องฟ้าจินเชิงวณิชบำรุง
2555 ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

- 2556 ข้าราชการครู ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านห้วยม่วง อำเภอแม่เอย
จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2558-ปัจจุบัน ข้าราชการครู ตำแหน่ง ครูอันดับ คศ.1 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง อำเภอแม่เอย
จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved